

ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝ ՄԻՍԱԲ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՆԵՕՆԻԻ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ՄԵԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ԴԻՄԱԻՈՐՈՒԵՑԱԻ ԲԱՐԻՁԻ ՇՓՈՒՄՆԵՐԸ ԼԱԻ ԱՐԴԻԻՆՔՆԵՐ ՏՈՒԻՆ ԻՆՉԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՆ ՖՐԱՆՍ. ԵՒ ԹՈՒՐԲ ՎԱՐՉԱՊԵՏՆԵՐԸ:

Վարչապետ Ինեօնի իր համարողութիւններէն մէկուն միջոցին ԼՈՆՏՈՆ Գ.— Թուրքիոյ վարչապետ Իմէթ Ինէօնի և անոր ընկերացող թուրք պատուիրակու թիւերը այս իրիկուն Լոնտոն հասան և նոյն կառախումբով Լոնտոն հասնող շատ մը տէրութեանց ներկայացուցիչներուն և պատուիրակութեանց հետ միասին մեծ արարողութեամբ դիմաւորուեցան:

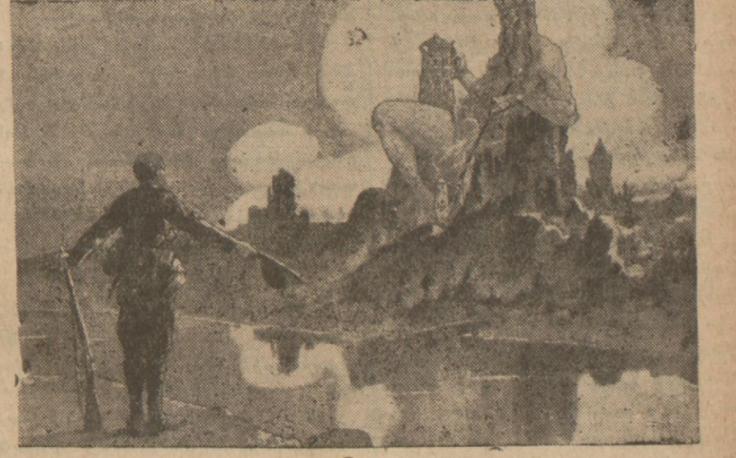
Լոնտոն հասնող միւս պատուիրակութիւնները ԼՈՆՏՈՆ Գ.— Ռուսիոյ դատաւար Միշէլ Էշխանը, Եւրոպայի ինտերնացիոնալ Բոլ իշխանը և Բոլ և Բոլ այս իրիկուն ղեկավարուող հասան: Ասոնք Անգլիոյ Բազարի հիւրերը պիտի ըլլան, Բազարի թեմի հանդէսին:

Լիթվանիոյ և Ավրիւսի, ինչպէս Ապաի, Աւստրիոյ, Պարսկաստանի, Ապաի, Ալպանիոյ և Էսթոնիոյ պատուիրակութիւնները, Ֆրանսիոյ կան ղեկավարական պատուիրակութիւնը, նոյն կառախումբով, Լոնտոն ժամանեցին:

Բարիքի մէջ ի պահու մեր վարչապետին տուած հացկերութիւնները ԲԱՐԻՁ Գ.— Անատոլիոյ գործաւորական մասնաւոր թղթակցին: Վարչապետ Պուրի տուած ցեղական հացկերութիւն ներկայացուցան Երեսի, Ժողովու Մեքալոյի նախագահներն ու նախարարները: Յորիկէն առաջ, երբ մեր վարչապետը, Էրիզէի պայտարին մէջ, հանրապետութեան նախագահ Մ. Էրբէտի կողմէ ընդունուեցաւ,

ՀԻՆՏԵՆՊՈՒՐԿ ՑԷԲԼԻՆԸ ԻՆՉՈՒ ԿԱՍԱՐ ՊԱՅԹԵՑԱԻ ԿՈՒՄ ԶԷՐԻՆԻ ԳԱՆԱՊԵՏԻՆ ԽՍԱՒԵՐԸ ԿԱՐԵԻՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻԻՆՆԵՐ (Նիւրք կարգալ 2րդ էջ)

ԻՏԱԼԻԱ ՆՈՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՍԵՂՇԵԼՈՒ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ՆԿԱՏԵԼՈՎ ՈՐ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՏԱԿԱԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԷ

Գերման կայսերապալատի խորհրդանշանը

Իտալի գերման քաղաքականութեան նոր երևոյթներու մասին «Տէլի Թէլեգրաֆ» կը գրէ:

«Մուսոլինիի Եւրոպան տակնուվրայ ընկու վճռական որոշում մը չէ տուած: Ֆրանսա կատարութեան մտածածին ոչէս, պէտք է բաց դուռ մը ձգել Մուսոլինիի: Գերմաններն ալ, մեծ պատերազմ մը մղելու համար, պէտք եղած պատրաստութիւնը չեն տեսած: Իտալիա չի կրնար գործին մինչև ծայրը երթալ, իսկ Գերմանիա չուզեր, Իտալիոյ օգտակար ըլլալու համար, վտանգաւոր քայլեր առնել: Իտալիա չի կրնար Մուսոլինի խնդիրը անսահման երկարաձգել: Միջերկրականի համար ստիպուած է համաձայնիլ արեւմտեան տէրութեանց հետ: Իտալիա չի կրնար յա- (Շար.ը 2րդ էջ)

ՍՊԱՆԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ՆՈՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՍԸ ՏԱՐԻՆ Զարոն ալ կը փափաքի նամչնալ ֆրանքոնի ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պափի մէջ օտար կամաւոր զինուորներ

ԼՈՆՏՈՆ Գ.— Վերջին լուրերու համաձայն Պարսկոյ մէջ բնակարան կեանքը վերահաստատուած է: Փողոցներու մէջ ընդհարումներու ընթացքին շինուած պատնէշները խորտակուած և մէջտեղէն վերցուած են: Յար ձերբակալուած 214 հոգի մտերմ ազատ պիտի արձակուին: Վալէնտիոյ մէջ գումարուած նախարարաց խորհուրդը խիստ միջոցներ ձեռք առած է սակէ վերջ նըման ըմբոստութիւններու տեղի չի ապրու համար: Կը յուսացուի որ այս գործին մէջ բանուորական մէնտիքներն ալ կառավարութեան պիտի օգնեն: Կառավարական շրջանակներէ ստացուած լուրերու համաձայն, հանր. միջին ուժերը նոր յաղթանակ մը տարած են Կառավարութեան ճակատին վրայ ետ մղող ըմբոստ ուժերը և զանոնք թնդանութի ու խորտակեցի կրակի տակ առած: Զարոն ալ նամչնալ կ'ուզէ: Բարիքն կը հեռագրեն թէ Ֆրանսիոյ կառավարութիւնը ճանչնալու և անոր հետ առեւտր. դաշնագիր մը կնքելու համար ճարմն պատուիրակութիւն մը Սալամանքա ժամանած է:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՆԵՕՆԻԻ ԿԱՐԵԻՈՐ ԽՍԱՒԵՐԸ ԲԱՐԻՁԻ ՄԷՋ

Ճելու միջոցներն ալ փնտնեցին: Այդ դժուարութիւններ հարկ է հարթել ուժ տալով ժընեւի մէջ ընտրուած սկզբունքի որոշումներուն: Մենք նպատակ մը միայն ունինք, այն է թուրք ազգին դարգացումը խաղաղութեան մէջ: Թէ թուրքիա ինչ աստիճանի բաղձացող է խաղաղութեան ասոր ապացոյցը տուինք համաձայնելով Հելլէններուն և Պուրկարներուն հետ:

Բարիքի լրագիրներուն բարեկամական հրատարակութիւնները

ԲԱՐԻՁ Գ.— Ֆրանս. թերթերը մեծ կարեւորութիւն կուտան թուրքիոյ վարչապետին: «Էրթի Ժուռնալ» «Թուրքիոյ վարչապետը» Ֆրանսայի հիւրը խորագրին տակ Իմէթ Ինէօնիի կեանքին և գործունէութեան մանրամասն նկարագրութիւնը ընելէ ետքը, կը գրէ թէ անոր ունեցած տեսակցութիւններով աւելի ամրացած է թուրքեֆրանսական բարեկամութիւնը:

«Ժուռնալի» մէջ, Սէնթ Պրիս ողջունելով Իմէթ Ինէօնի որպէս Աթթութիւնը շատ արժէքաւոր մէկ ընկերը և մէկը նոր թուրքիան ստեղծողներէն, կ'ըսէ թէ անոր մէկ օր Բարիք մնալով փարատեցան Սանճագի մասին գոյացած թիրիւմացութիւնները:

«Բարի Սուար» կը յայտնէ թէ Բարիքի տեսակցութիւնները երկու երկիրներու քաղաքական և տնտեսական յարաբերութիւնները ուժով-ցընելու պիտի ծառայեն: Երեսի, (Շար.ը 2րդ էջ)

ԱՐԳԵԼԱՐԱՆԵՆ ՓԱՒՈՂ ՈՃՐԱԳՈՐԾ ԹԷՎԵԻՔ ԵՒ ԱՊՏՈՒԼԼԱՅ ԱՏԱՆԱՅԷՆ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼ ԲԵՐՈՒԵՑԱՆ ԵՐԷԿ

Իսթանպուլի արդարանէն խոյս տուող երկու ոճրագործները Ապաուլու և Թէվֆիք երէկ իրիկուն Թորօի ճեղքնթացով քաղաքս բերուած են:

Փախտական եղեռնագործներուն ձեռնակալ անցուած էր և շղթայուած էին իրարու, կը գտնուէին 3 ոստիկան զինուորներու հսկողութեան տակ: Երկաթուղիի երկայնքը Հայտարարայէն մինչև Բէն-տիք կայարանները շատ մը հետաքրքիրներ խնուած էին զանոնք տեսնելու համար:

Փախտական ոճրագործները, Բէնտիքէն մինչև Հայտարարայէն, ապահովութեան երկրորդ ճիւղի երկու քովիներու և Հայտարարայէն քովիներ ճեղքերի հսկողութեան յանձնուած էին:

Հայտարարայէն կայարանը սուր նաւոր ոստիկան զինուորներ շղթայի (Շար.ը 2րդ էջ)

ԱՆԳԼՈՅ ԹԱԳԱԽՈՐԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԵՍԸ

Լոնտոն փայլուն կերպով զարդարուած Մայր Հայրենիքի նաւատորմէն 30 նաւ ԽԱՐՍԻԵՑԻՆ ՆԱԽԱՅԱՆԳՍԻՆ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Լոնտոնի արուարձանը թագադրութեան շարքին համար Սիթին (Լոնտոնի կեդրոնը և գործոն մասը) շքազարդելու կ'աշխատի կարելի եղած չափով: Թագադրանի իշխանութիւններ և անհատներ կը մասնակցին այս աշխատութեան:

Մայր հայրենիքին պատկանող նաւատորմին երեսուն մարտանաւերը խարսխեցին Սաութհեմ և Լոնտոնի նաւահանգիստը: Հետագայ քիմիկները խուսն ընդունելով ուղեցին այցելել այս հսկայ մարտանաւերը որոնք ազգին հպարտութիւն կուտան:

Արդէն, միայն ընդձովեաները կը տեսնուին և սորմոյքիներու առաջնորդները, յետոյ «Նիւտուս» շքադրութեանը, որ պարզած է հնդկ ծովային դրօշը:

Հանրութեան մասնաւոր ուշադրութիւնը կը գրաւէ «Րոյլը Տաֆօ»-ի մարտանաւը, որ «Չիպրուկ» կոչուէն ետքը կրցաւ երկիր դառնալ կամայք վիճակի մէջ:

Սաութհեմի առջեւ խարսխած բոլոր մարտանաւերը վաղը իրենց լուսարձակներու շքանդէս մը պիտի սարքեն: Երեքշաբթի և Չորեքշաբթի օրը բովանդակ նաւատորմը պիտի լուսազարդուի մինչեւ կէս դիշեր:

ԻՆԵՕՆԻԻ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ (Շար. Ա. Էջէն)

Ժողովի նախագահ Մ. Էրիէօ երէկ թուրք ղեկավարներուն երթալով այցելեց թուրք վարչապետին:

Իրիկունը, 80 հոգիներ հասկնալով մը արուեստ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ:

Տիկին Քապուրի «Էօլու» թերթին մէջ կը գրէ:

«Թուրք-Ֆրանսական յարաբերութիւնը շատ բարեյաջող կացութեան մը մէջ կը գտնուի: Կարենոր կէտը այն է թէ, Ֆրանսա և Թուրքիա բոլոր քաղաքական խնդիրներուն մէջ համաձայնութեան կէտ մը գտնելով Սանճազի խնդրոյն մէջ, պիտի կրնան Ֆրանսիայի վերաբերած օժանդակութեան Ուլտա մը կ'սքին:

Մօնթրալ «Ամի տիւ Բէօրը» թերթին մէջ կ'ըսէ:

«Թուրքիոյ վարչապետն ու Ֆրանսայի վարչապետը և արտաքին գործոց նախարարը մանրամասնօրէն աչքէ անցուցին միջազգային բոլոր հարցերը և Պալատի ու Միջերկրականի գործերը: Անհրաժեշտ էր ստիպալ մասնաւորաբար անոր համար որ, իտալական քաղաքականութիւնը այդ կողմեր գործունէութիւն մը ցոյց կուտայ: Այդ քննութիւններով յայտնի եղաւ թէ չկայ անհամաձայնութիւն մը, որ Ֆրանսան թուրքիոյ կապող բարեկամութիւնը վտանգէ:

«Էրթի Բարիդէն» հետեւեալ խորհրդածութիւնը կ'ընէ:

Անկեղծ բարեկամութեան մը նորոտի մը մէջ յայտարարուեալ տեսակցութիւններով կարելի եղաւ լիովին համոզում մը կազմել թէ երկու երկիրները շահագրգռող բոլոր խնդիրներուն վրայ և մասնաւորաբար Ազգերու Ընկերութեան հետ ապահովութեան մասին կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ:

Գալով Ֆրանսայի—Թուրքիոյ—Սուրիոյ միջեւ սահմաններու յարաբերութեանը վերջին համար ուլտա մը կազմելու մասին, ասոր վրայ շատ անկեղծօրէն վիճարկութիւններ եղին և յոյս գոյացրէ որ այս խնդրին ալ սօստ ատենէն լայւ արդիւնքի մը պիտի յանդին:

ՀԻՆՏԵՆՊՈՒՐԿ ՑԵՔԼԻՆԸ ԻՆՉՈՒ ԿԱՍԱՐ ՊԱՅԹԵՑԱԻ ԿՈՒՄ ԶԵՐԻՈՒ ԳԱՆԱԿԵՍԻՆ ԽՍՈՒՄԵՐԸ

ԿԱՐԵԻՈՐ ՄՍՆՐԱՄՍՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Հինտէնպուրկ» օրանաւի պայթումին պատճառը քննելու համար Միացեալ Նահանգներու օդային գործերու պաշտօնատունը զինուորական և քաղաքային թէքնիկներ կարգեց, միւս կողմէ Զէրիոյ ընկերութիւնն ալ թէքնիկներուն մասին մը ճամբայ հանեց «Պրէմէն» նաւով, Տօքթ. Էքէնէր քըննիչ մարմին կը նախագահէ:

Ճարդ վերջնական տեղեկագիր պատրաստուած չէ, Տօքթ. Էքէնէր, «Հինտէնպուրկ» օրանաւի նախորդ հրամանատարը: Պաշտօնական հաւանականութեան վրայ պնդած էր, սակայն ի վերջոյ ուրիշ ենթադրութիւն մըն ալ ըրած էր, ենթադրութիւն՝ որ սակաւ տեղ կը գտնէ և կ'երեւայ թէ աղէտին բուն պատճառը վերագրելի է այդ զինուորական, թէ օդանաւ բուն փոթորիկի մը բռնուեցաւ, միտնորտի ելիկտրականութիւնը շատ բնական է թէ լեցուց՝ մետաղեայ կազմածը, Լաքըրսթ հասնելուն, օդանաւին պարանները թրջած էին, պարանները դեռին նետուեցան, և պատահեցաւ շանթի ֆէնօմէնը, այսինքն ճիշդ այն երեւոյթը որ առաջ կուգայ երբ միտնորտի ելիկտրարանութիւնը երկրի հոսանքին հետ կը միանայ սուր կէտի մը վերայ: Ծանթը այսպէս կը բացատրուի:

Ան այս բանը պատահեցաւ «Հինտէնպուրկ» մետաղեայ կազմաներուն մէջ հաւաքուած ելիկտրական հոսանքին ու երկրազուցի ելիկտրական ընդունարանին հետ հոսանքի միացած պահուն, կայծը առաջ եկաւ, հիարածները կըրակ ստաւ և աղէտը պատահեցաւ: Միացեալ յայտնի է:

Օդանաւի պայթումի պահուն Պէլիօկրաֆիով առնուած նկարը այս կարծիքը հաստատելու կը ծառայէ:

Այլեւս աղէտը պատահած է և ղեկ փորձագետները տեղոյն վրայ քննութիւն կատարած չեն: Հիմա նկարագրենք այս «Հինտէնպուրկ» օրանաւը:

«Հինտէնպուրկ» օրանաւը հինգ տարի առաջ շինել ձեռնարկուած էր, երկու տարի առաջ աւարտած էին շինութիւնները:

Օրանաւը հէլիոմ կազով ուռեցուցուած ծրարին համաձայն շինուած էր: Հէլիոմ կազը թէեւ սուր և զայն «Հինտէնպուրկ» օրանաւը պայթումի պատճառը, պատահական տուրուութիւն չկրնար ստանձնել:

Օդային նաւարկութեան պատճառները վարելի օրանաւերը հէլիոմով ուռեցնելու մասին ոչ որոշում տուած է:

Աղէտի մասին Բալիոյ օդային խորհրդակցականի կարծիքը շատ լայն շարքի վարելի օրանաւերը պէտք է հէլիոմով ուռեցնել:

Պաշտօնական զեկոյցի մը մէջ, այս վիճած պատճառութեան մէջ իբր դաւադիր կ'երեւան Մերակոյտի անդամ Ալլան Եասիի և Մուսիին Ապուրթապի, երեսփոխան Ապուրթապի և ուրիշ կրկու երեսփոխաններ:

Կառավարութիւնը դաւադիր երեսփոխաններուն անձեռնմխելութիւնը պահանջեց և իսկոյն ձեռնարկեց զանոնք:

Ապտարական այս ծրագիրը վիճեցաւ Տիպիլիքի շրջանակին մէջ հանդարտութիւնը խանգարուած չէ:

Արգելադրութեան ընդհանրացում

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Արգելադրութեան ընդհանրացումը անդամներէն 14 հոգի թագաւորին և թագուհին հետ պիտի ըլլան: Այս հիւրերն են.— Եուզուլաիոյ իշխանն ու իշխանուհին, Բոլ և Փուլիան, իշխան Հիւր, Բրուսոյի Գրեթերթ, Հելլէն Բալուս, Ֆրանսիոյ Շառլ իշխանները, Շուէտի զահաժառանգը և իշխանուհին, Հանովէրի Էրնս-Օկիսթ իշխանը, Նորվեգիոյ զահաժառանգն ու իշխանուհին, Պուլկար Պորիս թագաւորին՝ եղբայրը՝ Բրէսլաւ իշխանը:

Արադարութեան վերջին փորձ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Այս ատու տեղի ունեցաւ թագադրութեան հանդէսին նոր մէկ փորձը, որուն ներկայ գտնուեցան հարիւր հազարաւոր մարդիկ: Եղան մարդիկ ու զիշերը զուրս մնացին յաճորդ օրը լաւ տեղ մը բռնելու համար:

Այս ատու և նոյն իսկ երէկ զադարի օրէն օգտուելով, անհամար բազմութիւն մը հաւաքուած էր Լոնտոն թագադրութեան պատրաստութիւնները տեսնելու համար:

ԻՏԱԼԻԱ ԿԸ ՓԱՓԱՔԻ ՆՈՐ ՀԱՍՏԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԿՆՔԵԼ

Քերը, բայց սակա Գերմանիոյ համար օգտակար պիտի ըլլայ: Իտալիա Չեխոսլովակիոյ խնդրոյն մասին մեծ զոհողութիւններ կ'ընէ, բայց ասոնց փոխարէն չի պիտի նպաստաւորուի Գերմանիայէն: Ասիկա զիտանալով հանդերձ կ'աշխատի համադրութիւն մը կազմել և անոր մէջ աննիւ Հուշարիան, Ալպանիան, Պուլկարիան, Եուզուլաւիան, Թուրքիան և Թուրքիան:

Իտալիա Սանճազի խնդրոյն մէջ կուտայ որ ի վնաս Ֆրանսայի հանրապետութեան դաշնակից Սուրիոյ կարգադրութիւն մը ընէ: Մուսուլիների նպատակն է Միջերկրականի մէջ և շուրջը աւար մը ձեռք անցնել: Այս նպատակով էր որ Սպանիոյ մէջ շատ առաջ գնաց և արար աշխարհը տակն ու վրայ ըրաւ:

Մուսուլիների նախարարներէն Մ. Պոթթայի յօդուածի մը մէջ ըսած է.

«Իտալիոյ գործունէութիւնը լըրացաւ Եւրոպայի մէջ. հիմա պիտի սկսի ծովային գործունէութեանը: «Քորթէրէ Տէլա Սէրա» քանիցս գրեց:

«Իտալիա չի կրնար ազատ շունչ առնել, որքան ատեն որ Միջերկրականի դուռները օտարներու ձեռքը ըլլան:

«Գերմանիա մէկ տարուան մէջ չի կրնար պատերազմի պատրաստութիւնները աւարտել և Իտալիոյ օգնել: մինչեւ Թուրքիա 2 նոր և վերջին պայմանագրով կը տրուի, օրէնքին այդ արամադրութիւնը անպայման լրացնելու մտօք:

ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ Վ Ի Ժ Ա Ծ ԱՊՍԱՄՔՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ԵՐԿՈՒ ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ ԵՆ ԵՐԵԲ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՆԵՐ ԶԵՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՂՏԱՍ, 9.— Դաւադրութիւն մը երեւան հանուեցաւ որ եթէ յաջողութիւն յիշին Եփրատի և Տիգրիսի շրջաններուն աշիթէթները ոտքի պիտի հանէր կառավարութեան դէմ:

Պաշտօնական զեկոյցի մը մէջ, այս վիճած պատճառութեան մէջ իբր դաւադիր կ'երեւան Մերակոյտի անդամ Ալլան Եասիի և Մուսիին Ապուրթապի, երեսփոխան Ապուրթապի և ուրիշ կրկու երեսփոխաններ:

Կառավարութիւնը դաւադիր երեսփոխաններուն անձեռնմխելութիւնը պահանջեց և իսկոյն ձեռնարկեց զանոնք:

Ապտարական այս ծրագիրը վիճեցաւ Տիպիլիքի շրջանակին մէջ հանդարտութիւնը խանգարուած չէ:

Իսրայէլի արգելարանէն փախչող ՈՂՐԱԳՈՐԾՆԵՐԸ ԵՐԵԿ ՔԱՂԱՔՍ ԲԵՐՈՒԵՑԱՆ

Փախտակները շոգեկտորներ մէկ քօմբոսիտներն մէջ յարաբերութեան զրկուած էին, ոչ ոքի արտօնուած էր անոնց մօտենալ: Շոգեկտորներ մէջ ալ այսպէս եղաւ: Երբ իր մը յաջողեցաւ շոգեկտորներ մէջ մօտենալ անոնց և քանի մը խօսք փոխանակել:

Գրուեցաւ թէ Ատանայի պատերուն մէջ աղիկներուն հետ զուարճացած էք, ճիշդ է:

Ապտուլլահ խնդալով ըսաւ.

«Տէրը թշնամիս լրագրողներուն ձեռքը չձգէ: Արգելարանէն փախչող մարդ մը հանոյթի ետեւէ կրնայ վազել միթէ: Արգելարանէն խոյս տալէս ետք, սիրտս այնպէս կը զարնէր որ մերթ ընդ մերթ յուռուէս մեռած ըլլալու կամ չըլլալու ստուգելու համար, արդեօք կ'ապրի՞մ թէ մեռած եմ, հարցումը կ'ուղղէի ընկերոջս: Մենք զէնք ունէինք, սակայն այդ տարմանակները լուսններուն մէջ զազաններուն կեր չըլլալու համար առած էինք: Մենք քիչ շատ ուսում առած ենք, մեր խելքէն անգամ անգամ անցած չէ պետութեան հեղինակութեան դէմ ելլելու յանդուութիւն ունենալ:

Փախտակները շոգեկտորներ մէկ քօմբոսիտներն մէջ յարաբերութեան զրկուած էին, ոչ ոքի արտօնուած էր անոնց մօտենալ: Շոգեկտորներ մէջ ալ այսպէս եղաւ: Երբ իր մը յաջողեցաւ շոգեկտորներ մէջ մօտենալ անոնց և քանի մը խօսք փոխանակել:

Գրուեցաւ թէ Ատանայի պատերուն մէջ աղիկներուն հետ զուարճացած էք, ճիշդ է:

Ապտուլլահ խնդալով ըսաւ.

«Տէրը թշնամիս լրագրողներուն ձեռքը չձգէ: Արգելարանէն փախչող մարդ մը հանոյթի ետեւէ կրնայ վազել միթէ: Արգելարանէն խոյս տալէս ետք, սիրտս այնպէս կը զարնէր որ մերթ ընդ մերթ յուռուէս մեռած ըլլալու կամ չըլլալու ստուգելու համար, արդեօք կ'ապրի՞մ թէ մեռած եմ, հարցումը կ'ուղղէի ընկերոջս: Մենք զէնք ունէինք, սակայն այդ տարմանակները լուսններուն մէջ զազաններուն կեր չըլլալու համար առած էինք: Մենք քիչ շատ ուսում առած ենք, մեր խելքէն անգամ անգամ անցած չէ պետութեան հեղինակութեան դէմ ելլելու յանդուութիւն ունենալ:

ՄՈՍԿՈՒ ՊՐՈԹՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒ 9.— Առեւտրական նախարարութեան կողմէ բացուած ջրամբարներէն զատ, ծովային նախարարութիւնն ալ «Հինտէնպուրկ» օրանաւը պայթումի պատճառը, պատահական տուրուութիւն չկրնար ստանձնել:

Օդային նաւարկութեան պատճառները վարելի օրանաւերը հէլիոմով ուռեցնելու մասին ոչ որոշում տուած է:

Աղէտի մասին Բալիոյ օդային խորհրդակցականի կարծիքը շատ լայն շարքի վարելի օրանաւերը պէտք է հէլիոմով ուռեցնել:

Պաշտօնական զեկոյցի մը մէջ, այս վիճած պատճառութեան մէջ իբր դաւադիր կ'երեւան Մերակոյտի անդամ Ալլան Եասիի և Մուսիին Ապուրթապի, երեսփոխան Ապուրթապի և ուրիշ կրկու երեսփոխաններ:

Կառավարութիւնը դաւադիր երեսփոխաններուն անձեռնմխելութիւնը պահանջեց և իսկոյն ձեռնարկեց զանոնք:

Ապտարական այս ծրագիրը վիճեցաւ Տիպիլիքի շրջանակին մէջ հանդարտութիւնը խանգարուած չէ:

ՄՈՍԿՈՒ ՊՐՈԹՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒ 9.— Առեւտրական նախարարութեան կողմէ բացուած ջրամբարներէն զատ, ծովային նախարարութիւնն ալ «Հինտէնպուրկ» օրանաւը պայթումի պատճառը, պատահական տուրուութիւն չկրնար ստանձնել:

Օդային նաւարկութեան պատճառները վարելի օրանաւերը հէլիոմով ուռեցնելու մասին ոչ որոշում տուած է:

Աղէտի մասին Բալիոյ օդային խորհրդակցականի կարծիքը շատ լայն շարքի վարելի օրանաւերը պէտք է հէլիոմով ուռեցնել:

Պաշտօնական զեկոյցի մը մէջ, այս վիճած պատճառութեան մէջ իբր դաւադիր կ'երեւան Մերակոյտի անդամ Ալլան Եասիի և Մուսիին Ապուրթապի, երեսփոխան Ապուրթապի և ուրիշ կրկու երեսփոխաններ:

Կառավարութիւնը դաւադիր երեսփոխաններուն անձեռնմխելութիւնը պահանջեց և իսկոյն ձեռնարկեց զանոնք:

Ապտարական այս ծրագիրը վիճեցաւ Տիպիլիքի շրջանակին մէջ հանդարտութիւնը խանգարուած չէ:

ՄՈՍԿՈՒ ՊՐՈԹՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒ 9.— Առեւտրական նախարարութեան կողմէ բացուած ջրամբարներէն զատ, ծովային նախարարութիւնն ալ «Հինտէնպուրկ» օրանաւը պայթումի պատճառը, պատահական տուրուութիւն չկրնար ստանձնել:

ՄՈՍԿՈՒ ՊՐՈԹՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒ 9.— Առեւտրական նախարարութեան կողմէ բացուած ջրամբարներէն զատ, ծովային նախարարութիւնն ալ «Հինտէնպուրկ» օրանաւը պայթումի պատճառը, պատահական տուրուութիւն չկրնար ստանձնել:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ
ԿԱԼԱԹԱՍԱՐԱՅ
ՅԱՂԹԵՑ ՆՈՐ ՇԻՇԼԻԻ
2-1 ԿՈՂՈՎ

Երբ չորս տարի առաջ Կալաթաթարայ Ն. Շիշլի մրցումը տարին երկու երեք անգամ կը կրկնուէր և յաճախ Ն. Շիշլին էր որ յաղթանակը կը տանէր: Վերջին անգամ Ն. Շիշլին, երեք տարի առաջ, մրցած էր Կ. Սարայի հետ հասարակոր մարզի Բըթիֆութի զատարութեամբ և առաջին խաղանքը 2-0 յաղթական վերջացրել է յետոյ, մրցումը վերջնականապէս շահած էր 3-2 կողով:

Այդ օրը իբր կարող ֆութբոլիստներ Ն. Շիշլիցիք գնահատութեան արժանացրել էին: Եւ Բըթիֆութի զապահին վրայ, շատ անգամ իր պարտականութեանը մէջ թերանայով Ն. Շիշլին խաղացողներուն վարպետ խաղը դիտելով զբաղած էր:

Երեկուան խաղը սակայն նոյն աստիճանով չզննեց հանդիսատեսներուն վրայ: Մրցման առաջին տարե վարկեանին մէջ Ն. Շիշլի քիչ շատ հաւասար խաղ մը չնկնէ վերջ, հետզհետէ ինկաւ Կ. Սարայի տիրապետութեան տակ: Ն. Շիշլին պայտասնողականը, խուճերին լաւագոյն մասը, բաւական զօրեղ կամ մը ունէր Կ. Սարայի ճնշումին դիմանալու համար:

Սակայն յառաջագահները բացի Սուրբաբեանէն և Տիրանէն, թէ մարտի մէջ խաղով միջակ խաղացողներ, իրենց զօրութիւնը հակառակորդին պաշտպանողականը անցնէր: Սարայի նոր մարզիչը եզրղ գնահատութիւնը որոշումներուն զէմ առաջին թիւին ընելով կ'ուզէին պարտուել իրենց անկարողութիւնը:

Գտաւորը սակայն փոքր սքեւ խաղի ընելով հանդերձ կողմնապէս չէր երևուիր: Նոր Շիշլի խաղացողները միջակ խաղը և շարունակական (չատ անգամ առելի) զիտարութիւնները կը նսնայնէր իրենց արտօքը իբր ֆութբոլիստ և իբր սքոթմէն:

Նոր Շիշլի տակ ըլլալով հանդերձ, վերջինները կրցան հաւասար խաղացողներ մտնելու խաղումը, և սկսած, Չուէնին քաշած քօրնըրէն խաղի փոխարին յօն ալ ըրին:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻ
105ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ
ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՓԱՅԼՈՒՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ա. Պատրիարք Հօր Եւ Հոգաբարձութեան ասեմապետին խօսած նաւերը սեղանին վրայ

Չմահն փայտի համար նուիրատուութիւններ

Ազգ. Հիւանդանոցի հիմնարկութեան 105րդ տարեդարձին առթիւ Ա. Փրկչի մատուոյն մէջ, Ա. Պատրիարք Հօր կողմէ մատուցուած Պատարագի արարողութիւնները նըկարագրած էինք երէկ:

Եկեղեցականներէն ներկայ էին Տ. Խոսրով վրդ. Մրտաքեան, Կրօն. ժողովի ատենադպիր Տ. Թովմա Աւագ քահանայ Շիկահեր, Տ. Թուսիկ Ա. քհնյ. Բէրէսթէճեան, Տ. Գալուստ քհնյ. Տ. Գարեգին քհնյ. Գայրեքեան, Տէր Գեղամ և Տէր Պատկ քահանայները:

Աւանդական սեղանը տրուեցաւ ժամը 1ուկէսին, նախագահութեամբ Ա. Պատրիարք Հօր զոր շրջապատած էին եկեղեցական Հայրերը, Բողոքականաց Աղագպետ Տիրա Թթօն ծիլածեան, նախորդ վարչութեան ատենապետ Տիրա Գեորգ Թորգոմեան, վարչ. ժողովին կողմէ՝ Տիրա Խաչիկ Պաթմանեան, Հոգաբարձութեան անդամները, բացի Տիրա Ա. Սարաֆեանէ և Տիրա Մ. Պարոնեանէ, Տիրա Արքայազմ Աբելեան, Տէր և Տիկին Գարբիէլ Պարտիզպանեան, ներքին հիւանդութեանց բաժնի պետը և պատասխանատու տնօրէն Տօքթ. Նահապետեան, արտաքին բաժնի պետ Տօքթ. Պ. Մանուէլեան և միւս բոլոր ճիւղերու պետերը և իրենց օգնականները, Տէր և Տիկ. Բեւորդէ Բոլառեան, Տնարք Կոպիտենիկ Գալմաֆեան, Անտոն Օսանեան Պայլուր Հատուի կողմէ՝ Տիրա Նահար Փափազեան, Հայ Աւետ. Եկեղեցւոյ կողմէ՝ Տիրա Գ. Ս. Գարբիէլեան, Տէր և Տիկ. Օնան Կօկանեան, Քաղաքական և Տնտես. Խորհուրդներու անդամներ, թաղային Օժանդակներու անդամ անդամներէն, Տիրա, Տէր և Տիկ. Զարեհ Պէկիկեան, Տնարք վահրամ Թովմալեան Սուրէն և Գուրգէն Ճատան, Կարպետ Աբրահամեան, Տիրա և Օրհրքէնաէր Աստուածատուրեան, Տիրա Խաչիկ Յովհաննէսեան, մամուլի ներկայացուցիչներ և ուրիշ բազմաթիւ ծանօթ ու անծանօթ անձեր, 300ի մօտ:

Կոմիտաս երգչախումբը, Տիրա Իսահակ Աբրահամեանի ղեկավարութեամբ, երգեց Անկախութեան քայլերը քառաձայն և «Հայր Մեր» յոյնպէս քառաձայն, որոնք յոյնկայս ունկնդրուեցան:

Սեղանին կ'սպասարկէին 15ի չափ սպիտակազգեստ հիւանդապահուհիներ, իսկ ներքին ու արտաքին կարգապահութեան կը ճակէին կարգադիր Մասնախումբի անդամները՝ Տնարք Յովսէփ Յովսէփեան, Նշան Տէրաթեան, Արշակ Նուրեան, Յարութիւն Սվածեան, Տօքթ. Տիրան Մամիկոնեան, Յակոբ Մինասեան, Սահակ Սահակեան, Յարութիւն Նաւարեան, Մարթէն Մարտիկեան, Գեորգ Զովուչեան, Պողոս Դանիէլեան, Յովսէփ Յովսէփիսեան, Խաչիկ Զօմէլեքեան և Երուանդ Պէրպէրեան:

Ահաւասիկ սեղանին յայտագիրը և ճաշացուցակը:
Յայտագիր.— Իսթիքլալ Մարշը (Կոմիտաս երգչախումբ), Հայր Մեր (Կոմիտաս երգչախումբ), Ուղերձ Թուրք Հանրապետութեան, Նախագահին և Աւագանիին (Տիրա Ս. Կիւրպէնի), Գուրուլթայ մարշը (Կոմիտաս երգչախումբ), Մաղթանք (Ա. Պատրիարք Հայր), Իմ շինարի Երազ (Կոմիտաս երգչախումբ), Խօսք (վարչութեան կողմէ), Կըտուկ, Օրօր Աղինօ Օսնատար (Կոմիտաս երգչախումբ), Ընթերցում

տեղեկագիր (Տիրա Ս. Կիւրպէնի), Սօյ (Տիրա Տիրան Դօնջէկիւրեան և Տիրա Կարպիս Պէրպէրեան), Շընորհակալութիւն (Հոգաբարձութեան ատենապետ):

Յայտագրէն դուրս ոչ ոքի խօսք չտրուեցաւ:

Ճաշացուցակ.— Աղանդեր (պանիր, ձիթապտուղ, տուրմ, սարտէլա, սալաթա, մայիօնէզ): Կանկառ ձէթով, բակլայով և բաթաթէտով, Պաղ միս կանիթիլուով, իրմիկ հէլվա, ճերմակ գինի:

Հոգաբարձութեան ատենադպիր Տիրա Ստեփան Կիւրպէնեան կարգաց ամփոփումը տարեկան տեղեկագիրին՝ որ բաժնուցեալ ներկայներուն և բարեմաղթութիւնները ըրաւ Աթաթիւրքին, առողջապահական գործավարին ու տնօրէնին և պետական աւագանիին՝ համար: Յետոյ երգչախումբը երգեց Գուրուլթայի Մարշը:

Ապա Ա. Պատրիարքը հետեւեալ զեղեցիկ բանախօսութիւնը ըրաւ.— Ազգ. Հիւանդանոցի 105րդ տարեդարձը՝ որ այսօր համախմբած է զմեզ այս աւանդական սեղանին շուրջը, քաղցր յուզումով մը կը լինի այսօր մեր սրտերը, Ազգին Տան մէջ: Երախտագրեական ջերմ զգացումներով լեցուած ենք հանդէպ անմահ ու մեծ բարերար Պէզճեան Յարութիւն Ամիրայի, որ զար մը առաջ երջանիկ դաղափարը ունեցաւ կանգնելու Գթութեան այս Յարկը, որ այլեւս հիմնական պահանջ մը դարձած էր: Հիւանդանոցի մը հաստատութիւնը՝ զիտակ ա միջոցներով և լաւագոյն կազմակերպութեամբ՝ անհրաժեշտ է, որ պէս չափանիշ քրիստոնէական քաղաքակրթական զգացումներու, հայ ժողովուրդին զօրքի բարձր ոգիին և մակուլթային նշանակելի զարգացման. Գրիտոնէութիւնը սիրոյ կրօնքը և զթութեան պաշտամունքն է:

Հայ ժողովուրդին հոգի հաւատքն է որ կ'առնուցած է այս հաստատութիւնը, իր հոյ մը բարերարներով յանձնի Պէզճեանի և ուրիշներու, իբր ճշմարիտ պատկեր բարեսիրութեան և իբր զոհարեթութեան կոթող մը: Ժրջան և պատուական Հոգաբարձութիւնը քիչ վերջ իր տեղեկագրով պիտի ներկայանէ ձեզ այս հաստատութեան կանցքը, որ մեծ հրճուանքով կը լինի մեր սրտերը: Հոս բազմաթիւ հիւանդանոցներ առողջացած ու մեկնած, շատ մը չքաւոր ատենապետներ սիրօփանք ու միջիթարութիւն գտած են:

Մեր այս ամէնուս սիրելի հաստատութիւնը նրեթական մեծ անձկութեան մէջ է այսօր: Պէզճեաններ և իրենց նմաններ պարտականութիւն նկատած և ամէն միջոցներով ջանացած են բարգաւաճ պահել այս հաստատութիւնը: Հետեւեալս, մէկզի զնելով ամէն տեսակ նկատում, յետին միտք և թիւրիմացութիւն, հայ ժողովուրդը պէտք է հոգայ ու բարգաւաճ պահէ բարեսիրական այս մեծ ու կարեւոր հաստատութիւնը: Կոչ կ'ընեմ ուրեմն որ ամէն մարդ իր լուսնի տայ, փրկելու համար Գթութեան այս փրկելի պատասպարեալները: Կ'օրհնեմ Հոգաբարձութիւնը բժշկական դասը, բոլոր աշխատակարարները և հայ ժողովուրդը, որ մայրն է այս բարերարութեանց: Միջոց բարգաւաճ պահէ Աստուած այս հաստատութիւնը:

Ա. Պատրիարք Հօր բուռն ծափերով ողջունուած այս զեղեցիկ բանախօսութեան վերջ, Կոմիտաս երգչախումբը երգեց «Իմ Զնարի Երազ»: Ապա, Տիրա Խաչիկ Պաթմանեան քանի մը խօսքով, յանուն վարչական ժողովին, շնորհաբարութիւն յայտնեց Պատ. Հոգաբարձութեան և բաժակ առաջարկեց անոր կենաց:

Տիրա Տիրան Դօնջէկիւր իր զոռ ճայնով երգեց Աւետիս Իսահակեանի սրտայոյզ մէկ երգը, ինչպէս նաեւ անմահ Կոմիտասի «Կոմիտաս» և իտալերէն կարգ մը երգեր, որոնք խանդավառութեամբ և ծափերով ընդունուեցան:

Տիրա Կարպիս Պէրպէրեան իր քաղցր ճայնով մեներգեց Կոմիտաս վրդ.ի «Կալիբրո»:

Կոմիտաս երգչախումբը երգեց Օրօր, Աղինօ և Սօնա Երազ: Յետոյ խօսք առաւ Հոգաբարձութեան ատենապետ Տօքթ. Հ. Փէշտիմալճեան, որ թուրքերէն խանդավառ բանախօսութեամբ մը յայտնելով թէ Հոգաբարձութիւնը իր ուսերուն վրայ առած ծանր պատասխանատուութիւնը և գործունէութիւնը կը շարունակէ անձնուրբարար, շատ դժուարին պայմաններու տակ, համերաշխաբար: Հետեւաբար, փափաք յայտնեց որ Գաղէղ Ամիրայի հիմնած Գթութեան այս Յարկին օգնէ և սատարէ ժողովուրդը, ապա պահովելու համար անոր տեսակապետութիւնը:

Հիւանդանոցի հիմնարկութեանէն ի վեր առանց հակակշիռ չէ մնացած և այսօր ալ Հոգաբարձութիւնը կրնայ իր գործածած յետին սանթիմին հալիւր ճակատաբաց տալ ազգին: Անիկա իր յառաջդիմութիւնը կը պարտի պաշտօնական և անպաշտօն աշակերտութեանց և գնահատութեանց, սկսեալ Հանր. վեմ. Նախագահ Աթաթիւրքէն, որուն և պետական աւագանիին արեւշատութիւն մաղթեց:

Տիրա Գրիգոր Մանուկեան նամակով մը յայտնելով թէ լսած ըլլալով որ Հիւանդանոցը յառաջիկայ ձմրան առթիւ մեծաքանակ փայտի պէտք ունի, կը նուիրէր 8 չէքի, Տիրա Սերովը՝ Պոյաճեան 12ուկէս չէքի: Ա. Պատրիարքն ալ նուիրեց 25 չէքի և ներկայներէն շատեր ալ յանձնատուութիւն յայտնեցին իրենց անձնական ծախքով զրկել շուկէսէն մինչեւ 50 չէքի, որով կարելի պիտի ըլլայ ապահովել 500 չէքի չափ վաւերափայտ, չէքին 2 ոսկիէն:

Կոմիտաս երգչախումբին բաղմունքն «Հայր Մեր»-ով և Ա. Պատրիարքին մաղթանքով վերջ գտաւ սեղանը:

* Երգչախումբի անդամներէն Տնարք Տ. Դօնջէկիւր, Ա. Պարսամեան, Վ. Երեզլաչեան, Ա. Երեցեան և Ա. Պօճալեան, Պատարագի միջոցին, իրենց մեներգներով առինքնեցին ժողովուրդը: Իսկ երգչոնը նուազեց Օր. Պ. Բէթէնեան:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅ

Հոգաբարձութիւնն շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները ի նպատակ Հիւանդանոցիս.—

Տիրա Յակոբ Բէլչեանէ հանդուցեալ վերջին Խանճեանի նշնեցեալին համար 10 ոսկի փոխան ծաղկեպակի, Օժանդակ Ֆէրիդիդի 1 ծրար, Խիմի, 1 ծրար քէթէն, 3 ծրար հագուստ, 8 կտոր հագուստ, 21 դիւարկ, 40 եազմա, Տիրա Խորխոսեանի 12 հատ ճիւղադայ, Տիկին Էլիզ Նազաչեանէ 1 քիլիմ, (1.30 մէթր լայնքով և 3.80 մէթր երկայնութեամբ), Տիրա Սահակ Իշմանէ 10 ոսկի, Աղնուհի Էլիզ Նազաչեանէ Մոտիչեան և Նազաչեան ընտանեաց նշնեցելոց համար 5 ոսկի, Հանդուցեալ Կարպետ Արիստեանի մահուան 12րդ տարեդարձին առթիւ իր զուականութեան կողմէ 15 ոսկի, Տիրա Վահան Տիրաթեանէ 100 հատ թորիկ ձուկ Տիրա Գոսնիկ Մուրատեանէ 2 ոսկի, Տիրա Լեւոն Այաճեանէ Համբարձման առթիւ 5 ոսկի, Տիրա Վ.

ՌԱՏԻՕ

ՍՅՈՐԱՆԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ԻՍԲԱՆԱԿՈՂ

17 Յեղաշրջութեան դաս Մահմուտ Էսաթ Պօզդուրտի կողմէ. 18.30 բազով պարի երաժշտութիւն, 19.25 որսորդութեան յիշատակներ, 19.30 Դօնջէրանս սրտի մասին, 20 Բիֆաթ և խուճը արեւելեան երաժշտութիւն և թրք. ժողովրդային երգեր:

20.45 Սաֆիէ և խուճը, 21.15 Շէհիթ թէաթրօուի տրամաթիքը (լաբմէ), 22.15 ասան և սակարան, 22.30 կրամօջոնով սօյուն, օբէրա և օբէրէթի կտորներ, 23 վերջ:

ՎԻՆԵՆԱ 18.20 երգ և երաժշտութիւն, 19.05 թատերական յուրեր, 20.30 օբէրա կտորներ, 23.20 քօնսէր, 24.05 քօնսէր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵԴՐ. ԲՕՄԻԹԷՆ ՈՐՈՇԵՑ ՊԷՊՈՅԻ ՆԵՂԻՆԱԿ ԳԱՐԻԷԼ ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆԻ ՄԱՆՈՒԱՆ ԶՅԱՄԵԱԿԸ ՏՕՆԵԼ

Նշանաւոր հայ թատերգակ Գարիէլ Սնուկեանի մահուան 25 ամեակը որոշած է տօնել Հայաստանի Կեդր. Կոմիտէն,

Այս նպատակաւ կազմուած է հետեւեալ ծրագիրը.— 1937 տարուան ընթացքին հրատարակել Գ. Սնուկեանի երկերը: Գրողներու Միութիւնը, ինչպէս նաեւ Պատմութեան և Գրականութեան կաճառը պիտի սարքէ բանախօսութիւններ Գ. Սնուկեանի զբաղման շուրջը:

Հուսաւորութեան քաղ. քօմիսարութիւնն ալ իր կարգին վարժարաններուն մէջ պիտի կազմակերպէ հանդէսներ ու ստուիսներ՝ մեծ թատերադրին համար: Պետական թատերին մէջ հանդիսաւոր երեկոյթ պիտի սարքուի: Սերեանի, Լէնինականի և Շիրազականի, Գրականութեան թանգարաններու մէջ եւս ցուցահանդէսներ պիտի կազմակերպուին նուիրուած Գ. Սնուկեանի կեանքին ու գործին: Սերեանի Կարմարդը Պետ. թատրոնը պիտի կուրի Գ. Սնուկեանի նուամբ:

Գրողներու Միութիւնը Մոսկուայի կեդր. մամուլին միջոցաւ հրատարակութիւններ պիտի ընէ և ներկայացնէ Սնուկեանի գործերը: Յոբելեարի աշխատի պիտի յատկացուի ցմահ կենսաթոշակ:

Յոբելեանական Յանձնաժողովին կ'անդամակցին՝ Զ. Բաչինջաղեան, Լ. Արիսեան, Յ. Պօրոսեան, Ե. Զուբար, Ա. Ղազարեան, Ա. Գուրալեան, Գ. Արով, Յ. Գուրուլթեան, Լէնինականի Գրարիէլեան, Ա. Իսահակեան, Զապէլ Էսաթեան, Ստ. Զօրեան և Ն. Դարաղեան:

Մաղուսեանէ 1 ոսկի, Տիրա Ս. Էմիլեանէ 2 ոսկի, Ոմն 3 ոսկի, Տօքթ. Ֆինճեանեանէ 1 ոսկի, Օժանդակ Պալաթու 46.75 ոսկի, Տիկին Սիրուհի Տիտեանէ 1 ոսկի, Տիրա Միլոտիչ պարտիզպանեանէ 1 ոսկի, Տիրա Օնանէս Իսպէրեանէ 1 ոսկի, Տիրա Արքայի Մարտեանէ 1 ոսկի, Տիրա Սթաթի Մարտեանէ 1 ոսկի, Տիրա Միլոտիչ Զամիլեանէ 2 ոսկի, Տիրա Յակոբ Գալֆանեանէ 1 ոսկի:

ՄԲՈՒ ԲԱՆՔԻ ԿԻՇԷՆ
Թէեւ ամէնէն նորը, բայց ամէնէն բաղաւորը ու խոստովանուողը եղաւ: ՄԲՈՒ ԲԱՆՔԷՐ որ շահեցաւ Նազարէթը 200,000 ոսկիի մեծ պարգեւը: Օգտուեցէք չափ ալ և զիմեցէք Պէյօլլու, Իսթիքլալ ճատախի, Ֆըրանս. Թատրոնին զիմաց թիւ 205
ՄԲՈՒ ԲԱՆՔԻ ԿԻՇԷՆ

ԳԵՐՄԱՆ ՕԴԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓ ԱԲՃԱՆ

Նրա Եօրքէն անցած օր հեռազոր մը տեղեկացուց թէ պայթում մը վերջ, կէս ժամուան մէջ մոխիր դարձած է անգրաթայտուան հսկայ «Հինաճեպուրի» օդանավը, գերման ճարտարագէտներու պարձանքը:

«Հինաճեպուրի» Գերմանիոյ և Ամերիկայի միջև կը սպասարկէր: Եօթը անգամ Հարաւային Ամերիկա և տարւած անգամ Հիւսիսային Ամերիկա գացած եկած էր: Այս անգամ «Հինաճեպուրի» Հիւսիսային Ամերիկա գնաց և արկածի մը զոհ եղաւ օդային կայանը Լէյքճըրսթ ըսուած տեղը:

«Հինաճեպուրի» արդէտին գոյժը տիրութեամբ համակեց Պերիլի օդային շրջանակները, թէև անձի ու նրա թակակ կորուստը նախապէս իմաց տրուած էր պահուս է:

Օդանավը սպանովագրուած է անգլ. Լոյտ Ընկերութեան 500,000 անգլիական ոսկի: Լոյտ այս գործը բաժնած է շատ մը սպանովագրական ընկերութեանց, և, ստոնք ապահովարար ասանց ստարկութեան պիտի վճարեն սպանովագրած գումարը:

Մարդու մնացած ալ շատ մեծ չէ: Որովհետև ասանցին անգամ գրուեցաւ թէ «Հինաճեպուրի» մէջ նա աւազ և ուղեւոր ճիշդ հարիւր հոգի կան: Ասոնց տասերկուքը միայն ողջ մնացած է, հետեւաբար մնացածները մեռած են:

Յետոյ, Ամերիկայի մէջ այդ Լէյքճըրսթ ըսուած տեղը Հարաւային տեղ մըն է: Հոն էր որ ամերիկեան Վերթու օդանավը 1933ի ծովը ինկաւ և խեղդուեցաւ 75 հոգի: Ատկից տարի մը վերջէն էր որ ընկղմեցաւ «Մորթալ» շոգնուար ուր 132 հոգի խեղդամահ մեռան: Անցած տարի աղէտ մը չպատահեցաւ այդ տեղը, բայց, նախորդ տարին, հոն, Լէյքճըրսթի եզերքը ընկղմեցաւ «Մոնթալ» շոգնուար, մահուան պատճառ ըլլալով 45 հոգի:

Այսպէս, իրաւ է թէ մէկ հոգիի մահն իսկ ցուալի կորուստ մըն է, բայց կը տեսնենք թէ «Հինաճեպուրի» տուած 33 զոհը համեմատաբար քիչ է վերջին հինգ տարուան ընթացքին այդ աղէտալի վայրին մէջ եղած մարդու կորուստներէն:

Հիմա խնդիրը «Հինաճեպուրի» աղէտին շարժառիթ պատճառը գրտնելուն վրայ է: Այս օդանավին վերայ խօսելու ամէնէն աւելի ձեռք արհեստագիտութեան ունեցող, նոյնիսկ հեղինակութեան ունեցող անձը Չէրիլին Ընկերութեան անօրէն Տօքթ. Է. Է. Է. է: Այս անձը, 70 տարեկան ծերունի մը, Պերիլին կը գտնուի: Երբ կ'իմանայ աղէտը, կ'ըսէ և կը պնդէ թէ այս շարժքը զուարթութեան մը հետեւանք է:

Այս է իմ համոզումս և ոչ ոք կրնայ տարհանողի ըսաւ:

Օր մը վերջը սակայն փոխեց իր համոզումը և յայտնեց թէ «Հինաճեպուրի» կրնայ հրոյ ճարակ եղած ըլլալ՝ ելեկրական բարյուրութեան մը հանգիստիով:

Ուրիշ մեկնութիւն մըն ալ կայ: Ըսուեցաւ թէ «Հինաճեպուրի» «Վրածինով» ուսած էր և այդ էր պատճառը բոցավառ այրելուն, մինչդեռ «Հինաճեպուրի» պէտք էր լեցուած ըլլալ: Ասոր արդեւ եղեր է Հիլթէր: Որովհետև Նէլիօնը միայն Հիւսիսային Ամերիկա և Քանադա կ'արտադրեն: Այս նրա ժամանակու մը իրենց մեծաշնորհ ըրած են, զայն գնելու համար պէտք էր տրվիլ ելլէր Գերմանիայէն, և Հիլթէր չէ ուզած երկրէն տրվիլ զուրս հանել, և օդանավը ջրածինով լեցուած էր:

Շատ կարեւոր է «Հինաճեպուրի» կ'ի աղէտը ստուգելու պարագան և կ'երեւայ թէ պիտի ստուգուի: Որովհետև միայն գերման կառավարութիւնը չէ որ պիտի ուզէ այս գործը երեւան հանել, այլ և Ամերիկայի կառավարութիւնը քննութիւն մը բացած է. անուշտ ապահովագրական ընկերութիւններն ալ

գործը պիտի քննեն կէս միլիոն սթրիլինը վճարելու համար:

Բայց քննութեան արդիւնքը ի՞նչ որ ալ ըլլայ, գերման պաշտօնական օսկանը «Յէլիքի» Պէտք պալիթէր» գրեց թէ «Հինաճեպուրի» աղէտը աւելի ետանդուն պիտի դարձնէ օդային հերոսները և աւելի պիտի խրախուսէ գերման ազգը տանելու համար օդային նաւարկութեան յաղթանակը:

Աւելորդ է ըսել թէ Հիլթէրի կառավարութիւնը մեծ կարեւորութիւն տուած է օդանավին սպասարկութեան գործին: Եւ ամէն ինչ ծածուկ կը պահուի: Մերձաւոր հաշուով յայտնի է թէ ուրիշ երկրներ քանի՞ պատերազմական օդանավ ունին: Օրինակի համար, Ֆրանսա ունի 1680 օդանավ, Անգլիա՝ 1350, Իտալիա՝ 1800, Սովետական Ռուսիա՝ 2800, Ճապոն՝ 2000, Ամերիկա՝ 2100: Այս թուանշանները վաւերական չեն, բայց վերիվերոյ գաղափար մը կուտան, Գերմանիոյ ունեցածը քննաւ յայտնի չէ:

Գերմանիա ունի վաթսուէ աւելի օդանավ շինելու գործարան, որոնք շատ մը մասնաձիգեր ունին և հազարաւոր գործուոր գիշեր ցերէկ կ'աշխատեն, մասամբ կառավարութեան հակակշիռն տակ:

Յայտնի չէ թէ գերման կառավարութիւնը իր պիւտէթին մէջ քանի՞ միլիոն մտք յատկացուցած օդային սպասարկութեան գործին համար, բայց անցած օր Բարիլի «Քան» թերթը «Օդային Սպասարկութիւններ» խորագրին տակ ուսումնասիրութիւն մը կար, որուն մէջ կ'ըսէր թէ գերման կառավարութիւնը վերջին երեք տարուան ընթացքին 80 միլիարդ ֆրանք (մեր գրամով շուրջ հինգ միլիարդ լիւր) յատկացուած է օդանավին շինութեան, սպասարկութեան գործին: Եւ հաւանաբար ճիշդ է այս գումարը, որովհետև մէկ զինքերային ուժաբաշխող օդանավը կ'արժէ 300,000 լիւրս:

Գերմանները ունին օդային նաւարարութիւն մը, օդային զանգուան պաշտօնատուներ և պաշտօնականներ (լուֆթվաֆէ), օդային մեծ միութիւն մը (լուֆթ շանսա): Եւ դարձեալ Ֆրանսական հաշուով Գերմանիա կրնայ միւր 150.200 օդանավ տակնին իր օդային տորմիլներուն վրայ:

Ու եթէ Գերմանիա օդային ըստ պատգիտութեան մեծ ուժ կուտայ և կ'աշխատի ամէնքը գերազանցել, չկարծուի թէ միւս կառավարութիւնները նստած են: Անոնք ալ կը սպասարկուին և նոյնիսկ իրենց կարողութիւնն աւելին կը արամազեն:

Անգլիա նոր սպասարկութիւններու համար վերջերս 1500 միլիոն սթրիլին (մեր գրամով 10 միլիարդ լիւր) քուէարկեց և կը կարծենք թէ ընդհանուր արարափ պատճառնց: Ֆրանսա 10 միլիարդ ֆրանք ծախելու արտօնութիւն տուաւ, ու այս գրամներուն կարեւոր մասը պիտի յատկացուի օդային սպասարկութեան:

Երբ օդանավ խօսքը կ'ընենք, չմոռանաք իշխել Ֆրանսացի օդանավորդ Պիլերիօն որ 1909ին տաշին անգամը ըլլալով 37 վարկահանէն Մանչի ծովը անցաւ և Ֆրանսայէն Անգլիա գնաց: Այն տեսն մեծ յաջողութիւն մը նկատուեցաւ կէս ժամէն Մանչի ծովուն վրայէն անցնելը: Այսօր 37 ժամէն Ատլանտիանը կ'անցնին, Եւրոպայէն Ամերիկա կ'երթան: Մանօթ Ամերիկացի օդանավորդ Լինտպէրիկ 28 ժամէն Նրա Եօրքէն Բարիլը անցաւ:

Հետեւոր երկրներու միջև արագ յարաբերութիւն հաստատելով օդանավային սպասարկութիւնը մեծ ծախսութիւն մը կ'ընէ քաղաքակիրթ աշխարհի: Մարդկութիւնը երախտագիտութեամբ պիտի իշխէ օդանավ: ճարտարաբանութեան զարկ տուողներուն անունները, բայց չենք գիտեր թէ ինչ պիտի ըսէ անոնց համար, որոնք այս միջոցը մարդասպան գէնք մը կը գարձեն:

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ՄԸ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ԽԱՐՏԵԱՇ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸ ԵԿԱԻ ԵՒ ԸՍԱԻ.

«Կը յիշէ՞ք աղջիկը գոր երէկ ամուսնացուցիք, ամ իմ սիրուելիս էր ըսէ՛ք, խնդրեմ, արարողութեան ատեն լացա՛ւ թէ ոչ»

ՈՒՐԻՇ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸ ԵԿԱԻ ԵՒ ԸՍԱԻ. «ՎԱՂԸ ՀՈՍ ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՊԻՏԻ ԳԱՅ ՕՐ. Ա. Մ. Ը, ԱՆ ԻՄ ՍԻՐՈՒՀԻՍ Է. ՀԱՅՐԸ ԿԸ ՊԱՐՏԱԴՐԷ ԱՅՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԽՆԴՐԵՄ, ՄԻ՛ ԱՄՈՒՍՆԱՅՆԷՔ,»

ՄԵՐ ՄԵՋ ԿԱՍ ՇԱՏ ՈՒՇ, ԿԱՍ ՇԱՏ ԿԱՆՈՒԻ Կ'ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ

Մէկ քանի օր առաջ հանգստեան կուտած ամուսնական պաշտօնեայի մը պատմութիւնը կարդացինք:

Իր կեանքին քառասունէ աւելի տարիները ամուսնութիւն կնքելով անցնող ծերունի պաշտօնեան, երկուսն ալ նախկինը մէջ սեղմած է յիշատակները, զոր հրատարակած է Ֆրանսական թերթ մը: Այս յիշատակներու ազդեցութեան տակ մէկէն ի մէկ զաղափարը յաջացաւ մեր ոչ ամուսնական պաշտօնեաներուն կարծիքը իմանալ:

Մեր խմբագրիներէն մին նախընթաց օր այցելեց ամուսնական պաշտօնեայի մը, որուն անունը յայտնել մեծ անզգաշտանապահութիւն մը պիտի ըլլայ:

Սիրով պատասխանեց մեր հետեւեալ հարցումներուն:

— Ամուսնական կեանք մտնողները կը շատնան թէ կը քիչնան:

— Կը շատնան, պատասխանեց, մինչև իսկ շորս հինգ տարի առաջուցէ հինգ անգամ մը աւելցած է:

— Ըստ ձեզի... ատոր պատճառ ի՞նչ է:

— Ասոր պատճառը մէկէ աւելի է սակայն. ըստ իս, ատոր էն մեծ պատճառը կեանքի սղութեան մէջ պէտք է փնտռել: Սակայն կարգ մը տուեալներու համաձայն, կիներու անվերջանալի արդուզարգին զրամ յատկացնելուն ալ վերջը չի գար: Բնական է, բացառութիւնները յարգելով, բոլոր կիները մէկ ջուրով չենք կրնար լուսալ: Այսօր այլ ևս շատ շատեր հասկցած են որ ամուսնական կեանքը ամուրի կեանքէն շատ ու շատ նախընտրելի է: Եւ արդէն շատ մը ամուսնիներու ամուսնութեան բուն պատճառը այս է:

Ըստ իս, ամուսնութիւնները աւելի կրնանք շատցնել: Սակայն մէկ պայմանով. ամուսնական գործողութիւնները աւելի զերբացնելով անուշաւ: Սակայն ես որքան որ համարիմ եմ ամուսնական գործողութեանց արագ կատարումին նոյնքան փափաքող եմ ամուսնալուծման դժուարութեան:

Ամուսնութեան գործողութիւնը, ինչպէս բժշկական բարձրներ, ցանկերու կախումը մարդը ամէնէն քիչը մէկ ամիս կը յոգնեցնեն: Ասոր հակառակ կարգ մը երկիրներու մէջ այս գործողութիւնները յաճախ մէկ ժամուան մէջ սեղմեցուցած են:

Եթէ մեր մէջն այս կերպ ըլլայ, վստահ եմ որ մեր ունեցած ամուսնական պաշտօնատուներու թիւը կրկնապատկելու պէտք պիտի ըլլայ: Երեք հազարէն աւելի ամուսնութիւն կնքած և փորձառու պաշտօնեայ մըն եմ:

Միայն թէ ամէն ամուսնութիւն երջանկաբեր չէ կարգ մը ամուսնութիւններ ինծի համար ոչ միայն երջանկութիւն չառթեր այլ իրական դժբաղդութեան մը պէս կը տեսնեմ. օրինակի համար ծերունի էրկ մարդու մը հետ զեղեցիկ ու պարթեական հասակով ու թարմատի կնոջ մը ամուսնութիւնը կնքած տեսն մարդ կրնայ վստահ ըլլալ թէ օգտակար գործ մը կատարած չէ:

Ուշադրութեան զբաղող երկու բան կայ.—

Ա.— Ամուսնացողներուն մեծամասնութիւնը ամուսնութեան իրաւ

կան տարիքէն շատ հեռու են: Օրինակ ամուսնացող էրկ մարդուց տարիքները ընդհանուր առմամբ 25էն վար և 50 վեր է...: Մինչդեռ ըստ իս ամուսնանալու համար էն յարմար տարիքը 30էն 40ին մէջ է: Այս հաշուով մեր այր մարդերը իրենց ամուսնութեան որոշումները կամ 10 տարի առաջ և կամ տարւած տարի ետքը կուտան:

Բ.— Ամուսնութեան եկող կիներուն՝ այրերէն աւելի համարձակ երեւնալն է:

Այնպէս որ, մարդ այս ձեռին նայելով այն եղբարկացութեան կը յանդի թէ, իր գէժը նստողներէն կ'իմը կատարելալ էրկ մարդ մըն է, իսկ էրկ մարդը՝ կատարելալ կին... Ես քանի քանի անգամներ ազատ համարձակ ու անվախ կերպով, իրենց ամուսնիներուն քովը նստող կիներուն քով երթալով, մինչև ամուսնին յայտերը կատարմի կը ըսած է:

— Աղջիկս, ըսելով յանդիմանած եմ:

Յարգելի խօսակիցս, հոս, լաւ պատրաստուած սուրճով ու սիկանով մեծարելէ յետոյ զիս, շարունակեց իր խօսքերը.

— Ձեզի, ըսաւ, մէյ մըն ալ չի մոռցուող զէպք մը պիտի հասկըցնեմ: Օրին մէկը, հոս, մաքուր

հազուած, վայելուչ և սիրունիկ քրտասարգ մը եկաւ:

— Ես, ըսաւ, ձեր երէկի մուսնացուցած զեղնորակ ու երկար հասակով աղջկանը սիրահարն եմ: Անկա ալ զիս սիրելուն վրայ չէ պնդէր: Սակայն, ինչպէս որ ասաւ, ուրիշ մը հետ ամուսնացաւ: Մինչդեռ հիմա, ինծի հետ սիրուող ներու համար խօսք տուաւ և ըսաւ որ ինծի հետ չէր ամուսնացած թէ զիս չսիրելուն համար, այլ նոր համար որ չէր ուզեր ընտանեկան զին դէմ գալ. ասանց ուղիւ մուսնացած ըլլալը կրկնեց և:

Մինչև իսկ ըսաւ որ ամուսնութեան կնքած ատեն զիս և խօսք տակուող կեանքս մտածելով սիրուող կը տրոփէր:

Հիմա ձեզմէ բան մը կը խնդրեմ, կ'ուզեմ գիտնալ թէ անկէ ինչ էին իր ըսածները, ըսէք խնդրեմ, այդ աղջիկը ամուսնացած լացա՞ւ:

Այս հարցումը զիս խոր մտածանքութեան մատնեց: Դէմս նշուող երիտասարդին իր խօսած արդիվը խնդիր մը պէս սիրելի յայտնեցի:

Եւ ես իր սիրունին ամուսնացած ատենս լացը տեսայ: Այն տեսն երբ որ պատճառը հարցուցի:

(Շար.ը 7րդ էջ)

ԵՐԷ Կ'ՈՒՋԷՔ ԹԱՐՄ ԵՒ զԵՂԵԳԻԿ ՂԵՄՄ՝ ՄՐ ՈՒՆԵՆԱԿ

ԱՐՏԱ քրէմները բըծիկներու, մասնագէտներու, քիմիագէտներու և զէմքի մասնագէտներու մասնակցութեամբ պատրաստուած արժէքաւոր արտադրութիւն մըն է:

ԱՐՏԱ քրէմները մորթին նրբութիւնը կը պահեն, բիծերը կ'անհետացնեն, փոսիկները կը զոցեն, ուրիշ կարգ մը բոժաններու նման մորթին չնչառութիւնը շարժելու:

ԱՐՏԱ քրէմներու բաղադրութեան մէջ զբոսնող արժէքաւոր տարրերու շնորհիւ մորթին բնախօսական զերը և արտաքին ազդեցութեանց զէմ մորթին կանոնաւորութիւնը կ'ապահովէ:

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը թարմացնեն և քուած բուտան զէմքին վրայ կը պահեն երկար ժամանակ, ասանց յայտնի ընելու:

ԱՐՏԱ քրէմները զէմքին բացառիկ թարմութիւն և բնական զեղեցիկութիւն մը կուտան: Գուած հակաաղաղակաճիկ ուժեղաներ երկերուն Քասակար ազդեցութեան արգելք կ'ըլլան:

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը զօրացնեն և կը սնուցանեն:

Arda ԵՒ Biricik Acı badem

քրէմները, քրէմներուն ամենալաւն են:

Մեծաքանակ կը ծախուի Պէյջուլու, Հաճորուլո բասաթ թիւ 38 Տաճա Կիւլէր (Տէրտէրեան) Զանուշաճոտութեան վաճառատները, ինչպէս նաեւ բոլոր զեղարանները և նման հաստատութեանց մէջ:

Տաճա Կիւլէր **Ա Ր Տ Ա** քրուցի ցեղերը

ՍԻԼՎԱ ՔՕԼՕՆԵԱԿԵՐ ԵՒ ԼՕՍԻՕՆԵՐ ՓՈՒՏԻՄԱ

Եղունգի ԱՐԱՆՕԼԸ, Պիլիքի ԱՆՐ Պաշտմ Գրէքսիթի, Կամա ԵԼԸ, արտադրութիւնները իրենց սեփական սէջ

ԱՆՋՈՒԳԱԿԱՆ ԵՆ

ՄԻՆԷՄԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

ԶԸՐԶԻԼԻ ԱՂԶԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՖԻԼՄԸ

ՈՃԻՐԻ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ նախկին ծովային նախարար ԶըրԶիլի աղջկան՝ Տիանա ԶըրԶիլի պարուհի մը ըլլալը և յետոյ թատրոնի անցնելը մեր ընթացողներուն ծանօթ է:

Տիանա ԶըրԶիլի վերջին անգամ գացած է Լոնդոն և հոն կարեւոր դեր մը գտած է ֆիլմի մը մէջ, թերեւս իր անուան շուրջ ելած

աղմուկին համար, որ կրնայ լաւ բեքում մը ըլլալ:

Այս ֆիլմին մէջ, ան պանդուխտ մը ծառային դերը ունի: Այդ պանդուխտը կը գտնուի կարեւոր ճամբու մը վրայ:

Հոն, որ մը, ոճի մը կը գործուի, որուն հեղինակը չի գտնուիր: Ոճիներու մասնագէտ լրագրող մը, իր թերթին համար տեղեկութիւն քաղելու և հանգոյցը լուծելու նը-

պատակով, պանդուխտը կուգայ և սիրային յարաբերութիւն կը մշակէ սպասուհիին (Տիանա ԶըրԶիլի) հետ, որ շատ շանցած կը տեսնէ թէ ոճի-րին հեղինակը իր հայրն է:

Այս այսպիսի շանցեկան նիւթ մը ունի Տիանա ԶըրԶիլի դարձուցած ֆիլմը, որ մօտ ատենէն պիտի սկսի ներկայացուիլ, որովհետեւ հազու քանի մը շաբաթուան գործ կայ վրան:

ՏԻԱՆԱ ԶԸՐԶԻԼ

Երբ մարդ մեծ արու ստագետ ըլլայ ԺԱՆ ՔԻԲՈՒՐԱ ԱՄԷՆ ՕՐ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ ՀԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒ

Ժան Ժիրարու, ներկայիս իր գոյնը կայ սակայն հայրենակրօններուն կուռքը կը նըկատուի: Գրեթէ բոլոր չըջանակներու մէջ զինքը կը պատուեն ու կը մեծարեն թագաւորի մը չափ: Իր կեցուածքը վեհերոտ ու զբաւիչ է, սակայն երբեմն այ՛ անհաճոյ: Վասն զի իր այդ փառաւոր ու ներկայաւ նալի գրեթէ յոյժ յաճախ անհաճոյ անակնկալներու զուր բացած է: Այսպէս, Ժան Քիրարու վերջերս յայտարարած է.

— Գրեթէ վարժուած եմ այլեւս հանդիպելու կարգ մի մարդոց—գորս երբեք չեմ ճանչնար—որոնք ինծի կը յայտնեն թէ Քօլէժի ընկերներ եղած են ինծի: Եթէ իրենց հաւատամ, հարկ պիտի ըլլայ Վաթրոլի Բոլոնիան ինծի ընկեր նկատելու, այնքան շատ է թիւը այդ ինքնակոչ բարեկամներու: Աւելի յոռե-

վերջերս 23 տարու երթասարդէ մը նամակ մը ստացայ, որով կը յայտնէր ինծի թէ զաւակս էր: Իր մայրը հաղորդած էր իրեն այս զազանիքը: Ան իր նամակով կը յայտնէր ինծի իր փութկոտութիւնը, որով կ'ուզէր ծանօթանալ ինծի, վասն զի զգար թէ արեւակցութիւնը կը մղէր զինքը նետուելու իմ բազուկներուս մէջ:

Ժան Քիրարու կը խոստովանի թէ այս զգայացունց յայտնութիւնը ճշտած է զինքը: Սակայն շատ զիւրիւն հաշիւ մը հաստատեց թէ այդ հանճարեղ զաւակը չէր կրնար իրը ըլլալ:

Որովհետեւ տակաւին 24 տարու Ժան Քիրարու, զպրոցական պաշտակը կ'ունակը՝ զպրոց կը յաճախէր:

Այնու Նիկէլ առջին անգամ կը պարծնէ Վիքթորիա մեծ թագուհիին կեանքը: Վերը կ'երեւի Վիքթորիա թագուհին, այն ատենուան Ռուսիոյ գահաժառանգին հետ

Խոստովանութիւն մը առանց ոեւէ վարպետութեան

Մինչեւայի ֆրանսական ընկերութեան մը անօրէնը անցեայնեքը, օտար ընկերութեան մը կողմէ խիստ լանկուցիչ առաջարկներ կ'ընդունի:

Իր պատրաստած ուտիկանական մէկ ֆիլմին գնումին առիթով: Ծիրմը պատաստին վրայ ցոյց տրուելէն յետոյ, օտար գնորդը գոհ

արամազրութիւն մը ցոյց կուտայ ներկայացուածին համար, և իսկոյն երկու մարդիկը կը սկսին վիճաբանիլ գնումին պայմաններու մասին

և վերջապէս կը համաձայնին: Իրարմէ բաժնուելու պահուն, օտար գնորդը, ձեռքը ճակտին զարնելով կ'ըսէ.

— Ա՛հ, քիչ մնաց պիտի մոռնայի. ձեր ֆիլմէն 300 մէթր պիտի կրճատէք:

Ու երբ կը տեսնէ որ իր խօսակիցը լուս կերպով կը հարցափորձէ զինքը, ապա՛ս երեւոյթով մը իրեն նախելով, կ'աւելցնէ.

— Այո, շատ երկար է:

— Սակայն պարտն, զիտել կուտայ ձեր նախնին. եթէ ուտիկանական ֆիլմէ մը 300 մէթր կրճատու մը ընեմ, և այն ալ խիստ անհրաժեշտ մէկ մասը, որով յստակ կերպով կը պատկերացուի պատմութիւնը, հանրութիւնը բան մը չպիտի հասկնայ: Եթէ կարելի է, զանց աննէ՛ք այդ կրճատումը:

Սակայն գնորդը կը պնդէ ու կ'աւելցնէ.

— Ի՞նչ կարեւորութիւն ունի, ես ալ գնեցի այս ֆիլմը, որմէ իսկապէս բան մը չեմ հասկցած...:

× Ամերիկացի տաղանդաւոր ու համակրիլի արուեստագիտուհի Քէյ Յրանսի դարձուց «Իր գաղտնի կեանքը» ֆիլմը որուն մէջ ստանձնած է գլխաւոր դերը:

× «Կրակի գիշերները» ֆիլմին գլխաւոր դերակատարներն են՝ Կրակի գիշերները դերասանուհի Կայի Մօրլէյ, անգլագական ողբերգակ Վիքթոր Յրանսէն և սիրուած ժէօն Բրոքմիլ:

× Գեղարդեմ ու սիրուած դերասան Ռօպըրթ Թէլլըր դարձուց «Արեւազարձի ջերմութիւնը» ֆիլմը ուր կը խոստայ գլխաւոր դերը:

× «Փոթորիկին մէջ» ֆիլմին գլխաւոր դերակատարներն են Ռօպըր Արմսթրօնի և Սալի Էլլըրս:

× Ռէյմօն Պէննարի ղեկավարութեամբ պատրաստուած «Մարթ Ռիչար» ֆիլմին մէջ գլխաւոր դերեր ունին զեղանին Էտուիճ Ֆէօյլէն և Էրիք Ֆօն Սթրօնէմ:

× Րէյմօն Բուրի ղեկավարութեամբ դարձուած է «Սուրհանգակը» ֆիլմը որուն գլխաւոր դերակատարներն են Կայի Մօրլէյ և Ժան Բիէն Օմօն: Ծիրմը Հանրի Պէրնէթայնի թատերախաղէն:

Բօլէյշ աստըն, որ Լոնդոնի գործադուլին հերոսուհիներէն է

«Ժամանակ»ի Պատմութիւնը

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. երկի քիւնը եւ վերջ)

Բժօզը զարմացաւ, որ այսպիսի ծանր հիւանդ մը այսպէս ազատօրէն կը խօսի իրեն հետ եւ կը ծեծէ այսպիսի գործեր: Իսկ այս վայրկեանին վրայ կը հասնի հիւանդագան քոյրը:

— Օ՛հ, կ'ըսէ, հիւանդը լուալու սենեակը:

Այս խօսքերուն վրայ եւ կրկին սկսաւ զողոզոլ:

— Աւելի լաւ պիտի ըլլար կոչել ոչ լուալու սենեակէ ալ լոգանքի: Ես ձի չեմ որ դու զիս լուալ:

Չիս առաջնորդեց բաղնիք, հրամայեց որ հանուիմ: Ես սկսայ հանուիլ եւ յանկարծ լոգարանի շուրջին երեսը կը տեսնեմ զլուալ մը տատանուիմ: Եւ անմիջապէս տեսայ որ պառաւ մըն է, ապահովաբար նոյնպէս հիւանդ: Ըսի հիւանդագան քոյրը:

— Բայց ո՞ր բերած էք զիս, շան որդիներ, կնոջական բաղնիք, հոս արդէն մէկը կը լուացուի:

Հիւանդագան քոյրը կ'ըսէ:

— Ախ, ստիկա պառաւ մըն է հիւանդ, դուք անոր վրայ ուշադրութիւն մի դարձէք, ան բարձր աստիճանի ջերմութիւն ունի եւ ոչ մի պարագայի մէջ չհակազդեր, կրնաք զգատ կերպով հանուիլ: Եւ այդ պահուն զայն պիտի հանենք լոգարանէն եւ հոն պիտի լեցնենք թարմ ջուր:

— Պառաւ դէմ չընեք, բայց ես թերեւս դեռ կրնամ հակազդել: Ու ինձի թերեւս անխորժ է տեսնել բան մը որ հոն լոգարանին մէջ կը լողայ:

Յանկարծ կրկին երեցաւ նոյն բժօզը եւ ըսաւ:

— Կեանքիս մէջ առաջին անգամ կը տեսնեմ այսպիսի հիւանդ, ասոր չհաւանք, անոր չհաւանք, մահամերձ պառաւ կը լուացուի, իսկ անիկա այս առիթով յաւակնոտութիւններ կը յայտնէ եւ հարցեր կ'ընէ. ոչ, ես նախամեծար կը համարեմ որ հիւանդները մեր մօտ գան անզգայ վիճակի մէջ, այդպիսի հիւանդները ամէն բանի կը հաւանին, ամէն բանէ գոհ կը մնան եւ պաշտօնէութեան հետ զիտական վիճաբանութիւններու մէջ չեն մտներ:

Այս պահուն պառաւ լոգարանին մէջ չկարողացաւ:

— Հանեցէք զիս ջուրէն, հապաթէ ոչ ես ինքս պիտի ելնեմ, ձեզ պիտի սորվեցնեմ խելք եւ իմաստութիւն:

Անոնք սկսան պառաւին հետ հասկցուիլ, իսկ ինձի հրամայեցին որ հանուիմ եւ մինչեւ որ հանուեցայ, անոնք տաք ջուր արձակեցին եւ ինձի հրամայեցին նստիլ շուրջին մէջ: Գիտնալով ընտրութիւնս, այլեւս ինձի հետ չվիճաբանեցան, ջանացին ինձի հանելի երեւնալ:

Միայն լոգանք անելէ վերջ հազիւն չոր մը հագցուցին, հասակիս անհամապատասխան: Խորհեցայ թէ ասիկա զիտամբ ըրին, բայց ասիկա անոնց մօտ բոլորովին բնատուր կերպով մըն է. անոնց մօտ փոքրահասակ հիւանդները մեծ շորերով էին իսկ մեծահասակները, փոքր:

Չիս զրին փոքր սենեակի մը մէջ, որուն մէջ, սակայն եւ այնպէս, կը պառկէին երեսուն հիւանդներ զանազան տեսակ: Անոնցմէ ու մանք, կը տեսնուէր, ծանր հիւանդ էին: Ոմանք կը սուլէին, ուրիշներ ցատրակ կը խաղային, երրորդներ սենեակներուն մէջ կը թափառէին, ծայրով կը կարգային իւրաքանչիւր անկողնոյ գլխին կողմը գրուած պիտակները: Ես ըսի հիւանդագան քոյրը:

— Թերեւս հոգեկան հիւանդներու բուժարանին մէջն եմ ինկած, այն ատեն շիտակ ըսէք ինձի, ես գրեթէ ամէն տարի հիւանդանոցները կը պառկիմ, բայց այսպիսի բան ոչ մէկ տեղ չեմ տեսալ:

Հիւանդագան քոյրը ըսաւ:

— Մի գուցէ պահանջէք, պատահաբար, որ բեզ ունէ պալատի մէջ դնենք, թերեւս ուզէք որ ստիկան մըն ալ դնենք ձեր մօտ, որպէսզի ձեզ պահպանէ ճաններէ եւ լուերէ:

Ես սկսայ մոնչալ եւ կանչել բժշկագետը, իսկ փոխանակ անոր դարձեալ երեցաւ նոյն բժօզը: Այն ինչ տեսայ զինքը, անմիջապէս ինքզինքս կորսնցուցի: Ինքզինքս գտայ, կը խորհիմ, ամենաբնիւր երեք օրէն: Հիւանդագան քոյրը ըսաւ:

— Բայց, դուք, ըսաւ, ունիք ատձգական գործարանաւորութիւն, դուք անցուցիք, կրնայ ըսուիլ, ամէն տեսակ բրօցէաներ, բան մը ակելի, ձեզ դրեց բաց պատուհանի մօտ եւ ոչինչ, դուք, հակառակ ասոր, անակնկալ կերպով սկսաք առողջանալ: Եւ այժմ, ըսաւ, եթէ միւս դրացի հիւանդներէն ունէ նոր վարակում մը չունենաք, ալ ակելի վտանգաւոր, հանգիստ կերպով կրնանք բեզ շնորհաւորել, ասորջուրութիւնը, որ հազուադէպ կերպով կը պատահի մեր հիւանդանոցին մէջ:

Ես հարցուցի:

— Իսկ դուք, ի՞նչ հիւանդութիւններ ունիք հոս, ինչպիսի՞ հիւանդանալէ պէտք է վախնամ:

— Դուք, կ'ըսէ, ճիշդ պալատան մէջ էք ինկած, որուն մէջն են, պատահաբար, բոլոր արդիական հիւանդութիւնները:

Ես անշուշտ անմիջապէս կորսնցուցի արթնութիւնս, բայց կազմուածքս անձնատուր չեղաւ այդ հիւանդութեանց, միայն թէ հիւանդանոցէն մեկնելէս առաջ մանկական հիւանդութեամբ վարակուեցայ, կապոյտ հազով:

Հիւանդագան քոյրը ըսաւ ինձ:

— Մերձակայ տաղաւարէն վարակուած էք: Հոն մանկանց բաժանումունքն է: Դուք, ապահովաբար, անուշադրութեամբ պահէն բան մը կերած էք, ուսկից հիւանդ մանուկ մը կերած է:

Այսու հանդերձ, կազմուածքս շուտով յաղթեց եւ ես սկսայ առողջանալ: Բայց երբ հասաւ ժամանակը հիւանդանոցէն մեկնելու, ես վերստին հիւանդացայ, իսկ ինձի ալ ջրային հիւանդութեամբ: Ամբողջ մարմնոյս վրայ երեւան եկաւ ջրայնութեան հետեւանքով ելունդներ:

Բժիշկը ըսաւ:

— Ասոնք ջրայնութեանն են, ժամանակին ընթացքով պիտի անցնի:

Իսկ ես կը բարկանայի, ճիշդ անոր համար, որովհետեւ հիւանդանոցէն ելլելու թոյլ չէին տար: Թերեւս մոռցած էին, եւ կամ չկար մէկը որ զիս արձակէր: Բժիշկը ըսաւ ինձի:

— Բայց դուք միայն ութ օր ակելի է որ կը կենաք եւ կրկին կ'ըմբոստանաք ու կ'աղմկէք: Մեր մօտ ոմանք երեք շաբաթէն ալ չեն կրնար մեկնիլ եւ կը համբերեն, ասանց ակելիք բարբառնջանքներու:

Ասոր հետ մէկտեղ, շուտով զիս արձակեցին եւ տուն վերադարձայ: Կրնաք ըսալ ինձի:

— Բէթիօ, զիտե՛ս, շաբաթ մը ատաջ մենք կը խորհէինք, թէ՛ դու անզրի ալխարհ ես չուած, յորովհետեւ հիւանդանոցէն ստացուեցաւ հաղորդագրութիւն, որուն մէջ զերուած էր. «Երկրայն ստանալուց անմիջապէս յետոյ, եկէք Տէն մինչեւ 4ը ձեր ամուսնոյն զիտակ վերցնելու»:

Ու երբոր կրնա հիւանդանոց գացած է, հոն, ներողութիւն կը խնդրեն իրմէ պատահած սխալին համար:

Ուրիշ մը վախճանած է, իսկ անոնք չեն գիտեր ինչու, խորհած են թէ ես եմ վախճանողը: Թէ՛ պէտ է այդ պահուն ես կատարեմ:

Ի Ն Չ Է Ց Ե Բ Լ Ի Ն Ը

«Ճումուրիչէթ»ի խմբագրապետ Պ. Եունուս Նատիի կրած Ցերիկն օդամալով կատարած ուղեւորութեան յիշատակները

Ցերիկները մեծ օդանաւեր են եւ տարբերութիւն չունին ԱՆԴՐԱՏԱՆՏԵԱՆ ՄԵԾ ՆԱԻԷ ՄԸ

Ի՞նչ է Ցերիկը ակելի ճիշդ ի՞նչ է վարելի օդանաւը, «Հինաթէպուրկ»ի աղետէն ետք, այժմէական է զիտե՛ս առիկա:

«Ճումուրիչէթ» օրաթերթին խմբագրապետ յարգելի Եունուս Նատի, 1929ին «Կրաֆ Ցերիկն» օդանաւով ուղեւորութիւն մը ըրած էր: Ի վերջոյ այս ճամբորդութեան յուշերը հրատարակուեցան՝ «ՅՍ Սաթի կրաֆ Ցերիկն»է Հապատա՞ խորագրով հատորի մը մէջ:

Եւ երբ Ցերիկն օդային կայանը հասնելէ ետք այրած «Հինաթէպուրկ» օդանաւին փոքր եղբայրն է «Կրաֆ Ցերիկն»:

Ստորեւ թարգմանաբար կուտանք յարգելի Եունուս Նատիի ուղեւորութեան յուշերէն մէկ քանի հատուածներ, որոնք ամփոփ զազափար մը կուտան վարելի օդանաւերու մասին:

Օդը լաւ է Ցերիկի քաղաքէն, նոյն իսկ խիտ լաւ, այսու հանդերձ ցերիկին ճամբայ ելլելու խնդրական է, ասոր ալ պատճառը օդանաւերու օդին ոչ թէ զեանի վրայ, այլ՝ երկինքներու մէջ ըլլալն է:

Օդը զեանի վրայի խտերուն մէջ խիտ լաւ ըլլալով մէկտեղ վերի խտերուն մէջ այդպէս չէ: Մէտէ օրաբանական կայանները հասած տեղեկազրկներէն պէտք է միջնորդական վիճակի մասին լիովին տեղեկութիւն ունենալ: Օդի նաւարկութեան ատեն ամէն վայրկեան միջնորդութիւն կարեւոր է: Մէտէ օրաբանութիւնը մեծաքայլ կը յառաջդիմէ:

Եթէ չկրցանք ցերիկնով ճամբորդելու բախտը ունենալ, զէթ ըսի, մօտէն անսնեմ օդանաւը եւ եթէ կարելի է ներքին մասերը տեսնեմ: Այս մտօք պէտք եղած տեղը զիտու՞մը կատարեցի:

Խնդիր է ցերիկին զտնուած հանկառը երթալ, նախ եւ ատաջ օդանաւը պտտելու արտօնութիւն պէտք է առնել, ասիկա ալ շատ զիւրիշն է:

Շատ մը տեղերէ եւ բազմաթիւ դուռներէ պէտք է անցնիլ: Բարեբաղդաբար մենք յաջողեցանք նաւ հասնիլ:

Ցերիկը երկու օրէ ի վեր հասած է իր ճամբորդութեանէն եւ հիմա իր հանկառին մէջ ընկողմանած կը հանգստանայ: Սանդուխներէն բարձրանալով մտանք սալօնը, նստանք թիկնաթոռներուն վրայ. սալօնը շողանաւոր մէջ եղածին յար ե նման է: Այս սալօնին մէջ երեսուն ուղեւոր կրնան հանգիստ ձաշել: Աւելի ետեւի կողմ կը գտնուին անկողնի քապիւններ, իւրաքանչիւր քապիւնի մէջ իրարու վրայ երկու անկողնի կայ, աթոռ, թիկնաթոռ, սեղան եւ կառուօսանք կան:

Անկողնիները, ննջարան վազօնի անկողնիներէն մեծ տարբերութիւն չունին: Ընդամէնը քսան անկողնի կայ եւ եթէ այսքանը անբաւական գայ, սրահին մէջ եւ նաւաղախով լայն սաղոն էի — միայն ելունդներով ծածկուած էի, ջրային հիման վրայ: Ու այս ամէնը այնքան անհաճոյ թուեցաւ ինձի, որ ուղեցի մինչեւ հիւանդանոց վազել եւ բոլորին հետ կուտիմ: Բայց վերջու չեղով թէ՛ հոն ինչպէս կ'ընթանան գործերը—խորհեցայ:

Ու այդ ատենէն ի վեր հիւանդ եմ եւ ասան մէջ կը դարձանուիմ:

Բի յարկաբաժնին մէջ ուրիշ անկողնի յարգարել կարելի է եղեր: Իւրաքանչիւր ուղեւորի արցաբարդը անկողնին վրայ կ'երեւէր, թիւ 6 քապիւնի դրան վրայ կ'երեւէր «Թուրք երեպիտան» եւ լրագրող Եունուս Նատի» անունը:

Ուղեւորներու սալօնին ատաջամար կը գրաւեն խոհանոցը եւ քովն ալ անթիւր բաժինը: Աւելի առջեւի կողմ, այսինքն ամէնէն զուլաղ զեանեղուած է նաւապետին աշտարակը, հոս շատ մը անձեր կրնան պարտկուիլ, եւ նաւուն մեքենական սարքաւորներուն հետ յարաբերութեան կողորոն է՝ ճիշդ շոգեմաւ:

Րու նաւապետներուն նաւուն ամէն կողմին հետ ունեցած հարցազրուցութեան միջոցներուն նման:

Նաւաղախու մըր ննջարանը սեղանատուրը ետեւի կողմն է: Հոն երեսուն նաւաղներու հանգիստի համար ամէն ինչ կայ:

Օդանաւը նաւաղախու մըր և ուղեւոր 70—80 հոգի կրնայ փոխադրել: Կարճ կերպով. 13 նշանակեցողով ծանօթ Ցերիկը կը կրէ 170 թիւը: Մինչդեռ այս օդանաւը իր նմաններուն 117երորդն է: Այնպէս կ'երեւայ թէ փորձի համար շենուած օդանաւերուն ալ թուանշարը կը լուծուի:

(Մնացեալը վաղը)

SILKO advertisement featuring a woman's profile and a perfume bottle. Text includes 'ՌՕՄԵՐԻՉՄԸ ԼՈՒՄՊԵԿՕ ՄԻՇԹԻԿ' and 'Հիդրէէն եւ ցրառուրթե՛ն յառաջ էկող րոյր ցաւերը կը հանդարտեցնէ'.

JOLI FAM RUJLARI SAAT DAYANIR advertisement featuring a woman's profile. Text includes 'JOLI FAM RUJLARI SAAT DAYANIR'.

Իրենք ըսին որ իր զգացած ուրախութենէն ու յուզումէն ու յուզումէն է։
Այս կացութեան առջեւ հարցու-մին ի՞նչ պատասխան կրնայի տալ։
Բնական է որ կազմուած բոյնի մը ապագան նկատի առնելով ըսի։
— Անիկա ձեզի սուտ խօսքեր է։
Որովհետեւ ամուսնութեանը կրնա-քուած առնել չէր լար և մինչև իսկ իր զգացած ուրախութենէն ղէմքը կը փայլէր։
Այդ միջոցին խեղճ երիտասար-դին աչքերէն արցունքներ կաթե-րան։ Բնաւ երբեք չպիտի մոռնամ այդ տեսարանը։
Դեռ հարցնելիք շատ հարցում-ներ ունէի յարգելի խօսակցին, սա-կայն անիկա ամենայն քաղաքա-վարութեամբ դիմ կանխեց և եր-կրորդ յիշատակ մը պատմեց։
— Ինձի ուրիշ երիտասարդ մը ղիմեց ու...
«Ձեզի ըսաւ, վաղը ամուսնա-նալու եկող Օր. Ա. Մ. ինձի հետ կը սիրաբանի և խենդի մը պէս զի կը սիրէ, ահա նամակները։ Անոր հետ որքան սիրաբանելիս ահա այս նամակները ու լուսա-նկարները կը փաստեն։
Սակայն աղջիկը իր փորձանա-ւոր եղբորը և բռնաւոր հօրը չի կրնար բերան բանալ և վաղը իր այս վախճան զոհ պիտի երթայ։
Վաղաքէն ձեզի, անոր ամուսնու-թիւնը մի կնքէք... որովհետեւ երկուքնիս ալ գոյութիւնը պիտի վտանգէք։
Ես բնական է որ այս շատ ի-րաւացի խնդրանքը տեղը բերե-լու ոչ իրաւասութիւն և ոչ ալ օ-րինակն ու եւ է միջոցներ ունիմ։ Արդարեւ, ժամանակ մը վերջը ի-մացայ որ իրենց կեանքը վտանգի տակ էր։
Յարգելի խօսակցիս կը ժպտէր։
— Այս լաւ մը զննելէ վերջը յարեց։
— Այն տեսնէք, մենք մերթ ամուսնութիւն մը կնքած առնելիս ամուսնու չափ ծանրակշիւր դործ մը կատարած ըլլալով կը տարապիւնք։
Հրամայեալ առի իմ յարգելի խօ-սակցիս, և լաւ տրամադրութեամբ մը բաժնուեցայ։

Տ.ՏԱ.ՆՏՕՐԻԱ.
Յուդարկաւորութեան կազմա-կերպիչ հաստատութիւն
հիմնուած 1889ին
Բերա, Ասմալը Մէսիս
Քիւ 20: Հեռաձայն՝ 41630
Յուդարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն եւ ամենազին են եւ 42 տարեկ ի վեր մեր աշխատանցնե-րուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դազաղներ, ծաղկե-պսակներ, դազաղակիրներ։ Կը կա-տարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազղներ եւ մա-հարձաններ։
Գիշերային սպասարկութիւն՝ Պէրթէ, Պալքոն, Չըբմագ փողոց
Հեռաձայն՝ 44031
Դազաղակիր օրօմեք՝
3 ոսկիէն սկսեալ

Ա Ջ Դ
Կէտիկ փաշայի զպրաց դասու-անօրէն խորհուրդը թաղին երիտա-սարգութեան երաժշտական ճաշակը անկի զարգացնելու պիտուով որո-շեց երկուսի վերածել զուարթնոց երաժշտութեանը։
Ուստի ներկայիս կը հրաւիրէ թաղին երկուս երիտասարդութիւնը Արձանագրութեան համար զիմել ամէն երեքշաբթի և ուրբաթ երե-կուսը 6—7 Դպրաց Դասու սեն-տակը։

ՆԿԱՐՆԵՐ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԱՆՅԵԱԼ ԴԱՐՈՒ ԿԵԱՆՔԷՆ
ԷՋ ՄԸ Ի ՊԱՏԻ ՍԻՈՍ ԱՂԱՅԻ
ՈՐ ԱՅՆՔԱՆ ՀԱՃՈՅՔՈՎ ԿԸ ԿԱՐԴԱՑՈՒԻ
ԸՆԹԵՐՑՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ
ՍԻՈՍ ԱՂԱՅԻ ԾՆՈՂՔԻՆ ՆԿԱՐՆԵՐԸ
ԵՒ. Ա.Լ.ԵՍ.ՆԱ.ՔԵԱՆ

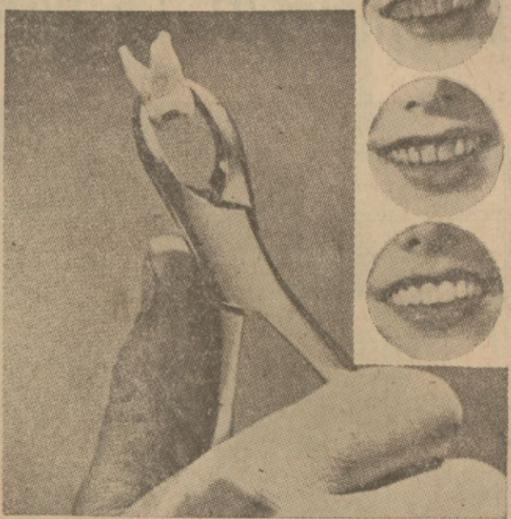
Ենդամսին տան մէջ աչքառու կարասի ըլլալով պատէն կախուած ծերունի այր և կնոջ երկու մեծա-դիր դիմանկարներ կային՝ գեղեցիկ շրջանակի մէջ անուուած։ Պատկեր-ներուն վարի անկիւնները ժանեա-կի վրայ կարուած աարկաներ կ'ե-րեւէին, իսկ կնոջ նկարին մօտիկ ուշադրաւ էր վանդակ մը՝ մէջը խօսուն դեղձանիկով։ Այցեկութեան եկող ծանօթներէն մին հարցուց։
— Սրոս աղա՛, սա պատկերնե-րը որո՞նք են, վարի ծայրը կապ-ուած ասեղ, մատնոց, ոսկի, խաչ-ուէի ֆինճան, գիրք ևն., ասոնց մեկնութիւնները ի՞նչ է։
— Կնոջի որ հասկցնեմ, հօրս և մօրս կենդանագիրն է, մարդ եղած առնելիս գծագրիչ Սիմոնի շինել տուի։
— Աղէկ մտածեր ես, յիշատակ պիտի մնայ։
— Ողորմած հոգի հայրս կեսա-րացի էր, 18 տարեկանին Իսթան-պուլ եկեր է. թէբրիութիւն սոր-վելով կարգուեր 52 տարի տուն տեղ նայեր է, զաւելներու, թո-ռան տէր ըլլալէ յետոյ, 70 տարե-կանին յանկարծամա՛ս եղաւ։
— Աստուած լուսաւորէ հոգին, ան չէ ամժաւ ընտանիքին բան մը ձգեց։
— Ես ալ ան պիտի ըսէի, այ-սօրուան պէս միտքս է։ Ձեռուան երկայն գիշերները դուռ դրացի մեր տունը ժողուելով մենք թուղթ կը խաղայինք։ Հայրս դիմաքնիս ան-ցած, ակնոցը քիթը, լամպային լոյսին տակ հաստը չուխային վրայ ասեղ կերերցնէր։
— Ճճաքներ, դուք էլլէնմիշ եղէք, պտուղ կերէք, ես հոս քո-վերնիդ աշխատելով ուրախութիւն-նիդ տեսնանէք քէյֆս կուգայ, իմ գործս «էնտաղէ զօնազ, հէր կիւն օթուրագ» է, կ'ըսէր։ Ինք գործին տէրն էր, 20—30 բանոր կ'աշ-խատցնէր։ Ամէն տարի Մայիսին անպատճառ ամառանոց կ'երթա-լինք Ենիմահալլէ, հէ՛յ կ'իտի

կիւնէր։ Կիրակի օրերնիս միսա-ֆիրներով սէյէ սէրէթ Ջուրբը ա-տեն կ'անցնէինք անկէ գիշերուան լուսնկային ու շատն Չըբլըրի ճամ-բէն շարքերն կանչելով տուննը-նիս կուգայինք։ Հայա Բազար Պա-շին, չալըլը կազինօները, ի՞նչ ե-րանելի օրեր... Ասանկով կար-գուելու տարիքնիս եկանք, նորէն տունին մասրաֆը հայրկնիս կ'ը-նէր։ Վարդի պէս ապրեցուց «Պա-պալը ֆուրուն խաւ չըգարըր ըտը» ասանկ գիշեր ցերեկ աշխատելէ յե-տոյ մեռանէ օս տեսած ասեղը, մատնոցը, մէկ հատ Մահմուտիյէ ոսկին ելաւ, ես ալ հօրկանս յիշա-տակն է ըսելով պատկերին տակ կախեցի։ Ծնողքիս մահուրէն ա-ս դին, իլլէ կարգուելէս ի վեր հաս-կցուց որ աշխարհս «Աթէշտէն կէօմ-լէկ, տէմիրտէն լէպլէպի» է եղեր։
— Ասոնք մեզի օրինակ են Ազ եաչա, չօք եաչա, էօլիւմ կէլիբ պաչա»։ Հայա մօրդ չէրչէվէյին տակի խտտէլը ի՞նչ է։
— Մինչիլի գաւաթը մօրկանս սիրական խահուէի խտտէլին էր, անով քէյֆ կ'ընէր։
— Սա պզտիկ սեւ կողքով գիր-քը ինչ՞ու հոն դրեր ես։
— Ա՛խ, ան մի հարցնեմ, իր ձեռքի աղօթագիրքն էր։ Ինէ փոքր եղբայրներս երբ ամէն գիշեր կա-նուխ քնանային, անոնց զխուն վերեւ ծունկի եկած, այս գիրքին մէջէն վրանին կը կարդար բաղկա-տարած և հատաչելով, Չաւակներ մեծցուց, կարգեց, հիւանդութիւ-նիս նայեցաւ, ամբողջ կեանքը մեր աղէկութեան համար նուիրեց, մենք իրեն ի՞նչ խեր ունեցանք։
«Էվլատը օյմանանըն պիբ տէրտի պար, էվլատը օյմանըն պիբ տէրտի վար»։ 70 տարու էր մեռաւ, մութ-վախը քարեբուն վրայ կամ տունը խըզմէթով ամբողջ կեանքը անցուց մեզի կերակրեց։
(1) (Շար.)

Աւցանը ակուաներու հոգեաւուն է
ՍԱՆԻՆ ակուայի բաթը անոնց փրկարարն է

Ա.ուաչին օր
Երկրորդ օր
Երրորդ օր

Փորձեցէ՛ք եւ պիտի տեսնէ՛ք

Altun çiçek

TRAŞ BIÇAĞI

N. ERKUT

— Վերջացուր այլեւս, լիբը, լկտած։
— Ձեզի հանդէպ ունեցած յարգանքիս մէջ թե-րացած չեմ ըլլար երբ սրտիս փափաքը անկեղծօրէն յայտնեմ, ընդհակառակը կեղծաւորութիւն ըրած կ'ըլ-լամ եթէ ծածկեմ։
— Անեղես։
— Եղբայր, չվայել, կակազեց մայրապետը մի-ջամտելով։
Պարոն Շանթօսէ, խաշած խեցգնտնի պէս կար-մրած, մատովը իր աղջիկը ցոյց տալով օպառնակա-նօրէն ըսաւ։
— Պիտի տեսնէք, եթէ Օպէն անմեղ ելլէ, սա աղջիկը այդ անվարտիլին, այդ ապուշին հետ կար-գուելու պիտի ելլէ։
— Հայր իմ, գոչեց Մառի Թէրէզ ընդվզած ոտքի ելլելով։
— Շանթօսէի մը աղջիկը երդնանհարի մը հետ կարգուի՞, ըսել է Ֆրանսան կործանեցաւ, աշխարհի վերջը եկաւ, սերունդս փնացաւ, ամէն բան լմնցաւ, լմնցաւ։
— Ոչ, հայր իմ, Աստուծոյ կամքը պիտի ըլլայ միայն, մրմնջեց խեղճ աղջիկը սիրով առնուած։
— Ի՞նչ, Աստուած, կմկմաց պարոն Շանթօսէ խելայեղօրէն ետ ետ երթալով, Աստուած, թող ատ Աստուածը իր տեղը կենայ եւ իմ գործերուս չի խառ-նուի։
— Ներէ, երկնաւոր թագաւոր, թողութիւն շնոր-ծէ անունդ պարապ տեղը ընրանը անողներուն, գո-չեց մարապետը և երեսը խաչակնքեց։
Այս միջոցին սենեակապան մը ներս մտնելով յայտարարեց։

ՍՐՏԻՆ ԱՂԱՂԱԿԸ

Շէրիֆի դղեակին ընդարձակ դահլիճին մէջ Մառի Թէրէզ գլուխը Վօրալիէր մայրապետին ուսին դրած կը խօսակցէր։
Մայրապետը իր կախերեսութիւնը ձգած, բարե-արտութեամբ գայն կը դիտէր։
— Սիրելի հօրաքոյր, շատ չանցած պիտի տես-նէք թէ ըսածս պիտի ըլլայ, Օպէնի անմեղութիւնը պիտի հաստատուի, պարոն Վիտօք ըսաւ հօրս որ ա-մէնէն ուշը մինչեւ իրիկուն պիտի հաստատէ անոր անմեղ ըլլալը, կը հաւատամ այդ մարդուն, վստահ եմ որ իր խօսքը պիտի ընէ, խօսած առնն աչքե-րուն մէջ նայեցա՛ք, կորովի, հաւատարմութեան, ան-կեղծութեան կրակ մը կը վառէր անոնց մէջ, սիրտս կ'ըսէ թէ Վիտօքը ըսածները իրաւ էին։
— Աղջիկս, այս անցած դարձաններուն մէջ իրաւ խելք չհասնելը խորըղաւոր բան մը կայ, բայց ինչ որ ալ ըլլայ, չեմ կրնար հաւատարմ որ մարքիզին պէս ազնուական մը բախտախնդիր մը, ռճրագործ մը եղած ըլլայ, ըլլալիք բան չէ, օրիորդ Եօլանտի ուրտնըը

ԽՈՆԱԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՈՒՓԻ ԴԵՄ

ՊԱՇ-
ՊԱՆ ՈՒ Ե-
ԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ա.Լ.40

ԳՈՐԾԱ-
ԾԵՑԷՔ
ՄԻՄԻԱՅՆ

Բ Ա Ն

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղու, Կալաթասարայ, Թօփաթեան պանդոկի դէմ,
«ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃՋԱՆԷՍԻ» դեղաբանը, **ԱՀՄԷՏ ԺԷՎԵՏ**:

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՈՒԷ

Տաքթիւս զիտող օրիորդ մը որ լաւ ֆրանսերէ խօսիլ ու կարգաւ նոյնպէս հին և նոր թուրքերէն գրիլ ու կարգաւ վարժ գործ կը փնտռէ վաճառատան մը կամ հաստատութեան մը մէջ համեմատ պայմաններով: Դիմել թերթիս վարչութեան:

Basıldığı yer
BURHAN EDDİN Bastmevi

ՏՕՔՔ. Պ. ՔԻՐԷՄԻՏՉԻ

Մասնագէտ

Ներքին հիւանդութեանց

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի ժամը 15էն 19:

Հասցէ՝ Թարա Պաշի ճատտէսի թիւ 172 արարթըման Ա. յարկ:

ՄԻՆԷ ԱԶԱՔ

Այս շարժու կը ներկայացնէ

Փոքրիկ Լորտը

Տօրթեզ Գօսթէլլէյի կողմէ

Վ.Էթօն Հիւկոյի դուխ գործոց

ԹՇՈՒՆՈՒՆԵՐ

Ձրաններէն խօսուն

ԱՄԷՆԷՆ պարզ, բայց է՛ն կարեւոր միջոցը

Հակառակ ցուրտին դէմ բաղձաթիւ պիտանի ու անպէտ միջոցներ ձեռք առած ըլլալուն, ասոնց ամէնէն պարզ, բայց ամէնէն կարեւորը, հոգսէ էր: Մտեցաւ եւ քովը մէկ քաշէ

GRIPIN

չպահելուն պատիճը կրելով հիւանդացաւ

ԿՈՒՐԻՆԷՐ բոլոր ցաւերը, խիթերը անմիջապէս կը կտրէ:
ԿՈՒՐԻՆԷՐ մասնաւորաբար ազդեցիկ է հոգսէ, բուխի, դիսու և ակոսայի ցաւերու, ցրտառութեան և յօդացալի դէմ:
ԿՈՒՐԻՆԷՐ կարեւորութեամբ կը յանձնարարուի բոլոր թերմութիւն պատճառող հիւանդութեանց դէմ:

Բերնէն ելած իւրաքանչիւր ակոսայ կը ջնեանակէ որ կեանքի հիմնաւարերէն մին փակուած է, բայց

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ձեզի այս վախճանէն գեղծ կը պահէ

Ձեր ակունքերը յօրը երկու անգամ Ռատիօլին ակոսայի խիստով խողանակելով, ասոնց իրական առողջութիւն և տեսական կեանք կ'ապահովէք: Ռատիօլինը ո՛չ միայն ձեր ակունքերը կը մաքրէ ու կը փայլեցնէ, այլ նաեւ կ'ոչնչացնէ բերնի բոլոր միքրոպները:

ՄԻՇՏ ՌԱՏԻՕԼԻՆ

աննեակապանութիւն կը նմանի որ ատանկ սուտ Իօսքեր կը նետեն վրան, չեմ հաւատար որ ատ սիրուն աղջիկը ատենին տիկին Վիտօրի քով սպասուհի եղած ըլլայ, չմոռնամ ըսելու որ տիկին Վիտօրի չհաւանցայ, խօսելու եղանակը տիրեցի, ասանց ձեռակերպութեան, համարձակօրէն խօսքի կը խառնուի. նկատի չառնեմ որ զիմացինը ո՛վ է, որո՞ւ հետ կը խօսի:

— Սիրելի հօրաբոյրս, թոյլ տուէք որ ձեր մտքէն չըլլամ, ընդհակառակը սիրեցի տիկին Վիտօրը, մէկ տեսնելուս, վատահոլութիւն ներշնչեց ինձի:

— Աղջիկ, աղջիկ, բուկին խելքդ գլխէդ զացեր է:
— Ձէ, հօրաբոյրս, ատանկ չէ տիկին Վիտօրի ամբաստանութիւնները որոշ հիմի վրայ դրուած էին, իր ձայնին մէջ անկեղծութեան համոզել շեշտ մը կար. բացարձակ համոզումով կը խօսէր. ճիգ չէր թափեր խօսած միջոցին, զգածուած կ'երեւէր, չեմ կարծեր որ երբ անիրաւ ըլլայ կարենայ այդչափ առաջ երթալ. անշուշտ այդ միջոցին ինձի պէս տեսաք օրիորդ Եօլանտի դողդալը եւ պապանծիլը:

— Խեղճ աղջիկը ամօթէն գետնին տակը անցաւ, ի՞նչ ընէր:

— Ատկէ զատ, սա ալ կայ որ. Վիտօր ի՞նչ շահ ունի հօրս չափ ազդեցիկ մէկու մը հետ պայքարելու մէջ, ձեռքը ի՞նչ կ'անցնի եթէ որոշ պատճառ չկայ, ինչո՞ւ ատանկ ազդեցիկ ամէնէն յարգուած մէկու մը դէմ ելլէ, զայն ամբաստանէ. Վիտօր մը Օպէնի անմեղութեան վրայ ինչո՞ւ պնդէ եթէ փաստ չունի, համոզուած չէ, չկրնար ըլլալ իրաւունք ունին, մինչեւ իրիկուն այս գործին վրայ մտածելէ ետք այն համոզման հասայ թէ վախճալու կամ կասկածելու պատճառ չէ մնացած, տոտոր վրայ սիրտս հանգստացաւ, անանկ

կը կարծէք թէ Օպէնն է յանցաւորը, մեղաւորը, բայց չեմ հաւատար թէ Օպէն գողութիւն եւ մարդասպանութիւն գործած ըլլայ, կը շնորհաւորեմ ինքզինքս ատանկ ըլլալուն համար:

— Նորէն բերանդ բացուեր է, մեծ ձայնիդ կը լսեմ, ըսաւ պարոն Շանթօսէ որ ատենէ մը ի վեր սենեակ մտած, աղջկան ըսածներուն վերջին մասը լսած էր. ինքզինքդ շնորհաւորէ, ես ալ մաղթեմ որ Վիտօր խաբուած, մեզի սուտ խօսած ըլլայ, տա ու տիկանը ուզածիդ չափ մարդու տեղ զիր, ձիերուս ախտն անգամ անոր անկողին չեմ ընեք, անշնորհք:

— Կողը տեսնէ երեսը, աւելցուց մայրապետը երեսը անդին դարձնելով, կարծես թէ դէմինը Վիտօրը եղած ըլլար:

— Ամէն մարդ ազատ է իր կարծիքը ունենալու, դուք ձեր կարծիքը ունիք, իսկ ես ալ իմ կարծիքս ունիմ:

— Մի մոռնար որ Վիտօր թիարանէն փխսած ոճրագործ մըն է:

— Միտքս միայն սա խօսքը մնացած է Օպէն անմեղ է, ատկէ ուրիշ բան չիշել չեմ ուզեր:

— Ռօշ Պէրնարի խօսքի՞ն արժէք կուտայ մարդ թէ ատանկ խեղճութեան ցնդածի մը:

— Ոչ միայն անոր խօսքին կարեւորութիւն կուտամ, այլ նաեւ կը հաւատամ:

— Ուզածիդ չափ հաւատայ, ֆրանսական ազնուականներուն պատուոյն անունին կը խնդրեմ Տիւրոզմէն որ ինձի իրաւունքով հանէ:

— Կը պաղատիմ Աստուծոյս որ ձեզ անիրաւ հանէ, գոչեց մանկամարդ աղջիկը անխորտակելի բաջութեամբ մը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

10 Մայիս 1937 ԲԵ
ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Պետ. Դրամատուն Դ. Կ.	91.-
Պանք Յիթման բաժն. Փր.	461.-
Ներքին Փոխառութիւն	96.-
Սվազ Էրզրում	95.-
Անատուլու պարտ. Ա. Բ.	40.-
Պօն Անատուլու	44.50
Անատուլու բաժ.	23.75
Իւնիթիւրք Ա.	20.50
» » Բ.	20.25
» » Գ.	10.50
Իշ Պանքաթը	9.20
Պօժօնթի	
Բ.Ղ.Ս.Դ.ՐԱՄԵՐ	1062.-
Թրքական ոսկի	625.-
Սթերլին	130.-
Լիլթիթ	113.-
Ձրանք ֆրանսական	575.-
Ձուլցերիական ֆրանք	85.-
Պելճիական ֆրանք	23.-
Տրալսի	14.-
Լէյ	23.-
Լէվա	126.-
Տօլար	26.-
Ռայիսամարք	
Չ է Գ Ե Ր	
Լոնտոն	625.-
Բարիզ	17.00
Հոնոմ	15.06.50
Տօլար	0.79.32.05
Պրիւքալ	4.70.77
Աթէնք	88.57.87
Աստրիական	4.26.40
Լէվա	64.34.35
Մոսկուա	24.95
Ձուլցերիա	3.47.20